

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich za rok 2021

Strzelce Opolskie, luty 2022 rok.

1. Wstęp	4
2. Analiza zadaniowa budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej.....	5
2.1. Plan finansowy oraz jego wykonanie 2021 r.	5
2.2. Struktura wydatków z wyszczególnieniem rodzajów świadczeń oraz ich obsługi – 2020 i 2021 r.	5
3. System pomocy społecznej.....	8
3.1. Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej	9
Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego.....	10
3.2. Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej	10
3.2.1. Praca socjalna	11
3.2.2. Usługi poradnictwa.....	12
3.2.3. Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym.....	12
3.2.4. Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie kosztów pobytu mieszkańców gminy w tych domach	15
3.2.5. Kierowanie i ponoszenie kosztów pobytu mieszkańców gminy w Schroniskach dla Bezdomnych	17
3.2.6. Mieszkania Chronione, Mieszkania Chronione „Za Życiem” oraz tymczasowe miejsca schronienia w sytuacjach kryzysowych.....	17
3.2.7. Inne świadczenia niepieniężne	20
3.2.7.1 Sprawienie pogrzebu	20
3.2.7.2 Opłacanie składek zdrowotnych za osoby uprawnione do zasiłku stałego oraz uczestników zajęć w Centrum Integracji Społecznej.....	20
3.2.7.3 Pomoc w formie posiłku	20
3.3. Zespół interdyscyplinarny d.s. przeciwdziałania przemocy.....	21
3.4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021	23
4. Realizacja programów	25
4.1. Pomoc udzielana w ramach programu rządowego „Posiłek szkole i w domu” na lata 2019-2023	25
4.2. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2020r.	26
4.3. Program „Karta Dużej Rodziny”	27
4.4. Lokalne Programy Wsparcia Systemu Pomocy Społecznej: „Wsparcie rodzin wielodzietnych w ponoszeniu kosztów związanych z opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi” oraz „Wsparcie osób niepełnosprawnych, wymagających stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku z ograniczoną możliwością ich samodzielnej egzystencji i niezdolnych do pracy, w ponoszeniu kosztów związanych z opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi”	28
4.5. Prace społecznie użyteczne	29
4.6. Klub „Senior+”	30

4.7. "Streetworking w Gminie Strzelce Opolskie"	31
4.8. „Koperta Życia”	32
4.9. Realizacja umowy w ramach współpracy w programie „Nie Marnuj Jedzenia 2021”	32
4.10. Projekt pn. „Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne”.	32
4.11. Program „Wspieraj Seniora”	33
5. System świadczeń społecznych	33
5.1.1. Świadczenia rodzicielskie	36
5.2. Świadczenie wychowawcze	36
5.3. Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego	37
5.3.1. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.....	39
6. System dodatków mieszkaniowych i energetycznych.....	40
6.1. Przyznawanie dodatków mieszkaniowych	40
6.2. Przyznawanie dodatków energetycznych	41
7. Pozostała działalność.....	42
7.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	42
7.2. Inna działalność.	42
7.2.1 Realizacja zadań wynikających z Programu Rozwiązywania Problemów Bezdomności w Gminie Strzelce Opolskie	42
7.2.2. Pomoc świąteczna.	43
8. Bilans potrzeb, kierunki działań na 2022 rok.....	45
8.1. Analiza, działania, oczekiwania.....	45
8.2. Kierunki działań	45

1. Wstęp

Rok 2021 to kolejny rok pandemii i lockdownu, to w dalszym ciągu najczęściej powtarzane i cytowane słowa mijającego roku. To rok pandemii **Covid-19**, przez którą świat całkowicie się przeobraził, zmienił całokształt życia społecznego. Szybko postępujące zmiany prawa wprowadziły liczne przetasowania w różnych sferach życia człowieka, jak i instytucji.

Także w Ośrodku Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich, w którym istotnie zmieniła się forma pracy. Wprowadzony reżim sanitarny ograniczył zakres bezpośrednich kontaktów nie tylko z klientami ale również i pomiędzy pracownikami do niezbędnego minimum. Klienci przyjmowani byli tylko w sprawach pilnych. Sprawy na to pozwalające, były załatwiane telefonicznie lub przez internet. Istota pracy Ośrodka, charakter oferowanej pomocy, nie pozwoliły na pracę zdalną. Ośrodek wdrożył więc takie zasady przyjmowania klientów oraz formy pracy, które ograniczały możliwość zakażenia pracowników a równocześnie zapewniały ciągłość obsługi beneficjentów pomocy. Poza biurami wydzielono stanowiska do bezpośredniego kontaktu z klientem. Stanowiska te zabezpieczono pleksą, wyposażono w płyn dezynfekcyjny, rękawiczki. Przestrzegano obowiązku zasłaniania nosa i ust przy bezpośrednim załatwianiu spraw z klientem, a także przy przemieszczaniu się na terenie całego budynku.

Pomimo panującego koronawirusa, usługi opiekuńcze świadczone w domach podopiecznych realizowane były bez większych przeszkód i ograniczeń. W okresie pandemii, ważnym zadaniem Ośrodka stało się objęcie pomocą osób przebywających na kwarantannie lub izolacji domowej. Pomoc ta polegała głównie na zakupie artykułów spożywczych i higienicznych oraz ich dostarczeniu do mieszkania danej osoby.

Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy szeroką pomoc osobom i rodzinom, które z różnych przyczyn są niezdolne do samodzielnego rozwiązywania problemów życiowych, a w szczególności osobom samotnym starszym, niepełnosprawnym, bezdomnym, zagrożonym wykluczeniem społecznym, pozbawionym środków do życia, ubogim i bezradnym życiowo. Celem Ośrodka jest również kształtowanie postaw społecznych, sprzyjających bezpośredniemu uczestnictwu w działaniach na rzecz osób potrzebujących lub wspierania tych działań.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich jest jednostką organizacyjną gminy. Działa na podstawie Statutu uchwalonego Uchwałą Nr XLIX/409/2018 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 25 lipca 2018 r., Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej, aktów prawnych wydanych przez Radę Miejską w Strzelcach Opolskich, Burmistrza Strzelec Opolskich, Kierownika Ośrodka, przepisów w randze ustaw, rozporządzeń i innych aktów wykonawczych.

2. Analiza zadaniowa budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej

2.1. Plan finansowy oraz jego wykonanie 2021 r.

ZADANIA	Plan	Wykonanie	Wykorzystanie
<i>Własne OPS (środki budżetu gminy)</i>	8 922 200,00	8 677 266,74	97,25
<i>Własne (dofinansowanie z budżetu państwa)</i>	1 211 295,30	1 163 791,83	96,08
<i>Zlecone OPS (dotacja z budżetu państwa)</i>	36 166 349,73	36 067 732,92	99,73
RAZEM	46 299 845,03	45 908 791,49	99,16

2.2. Struktura wydatków z wyszczególnieniem rodzajów świadczeń oraz ich obsługi – 2020 i 2021 r.

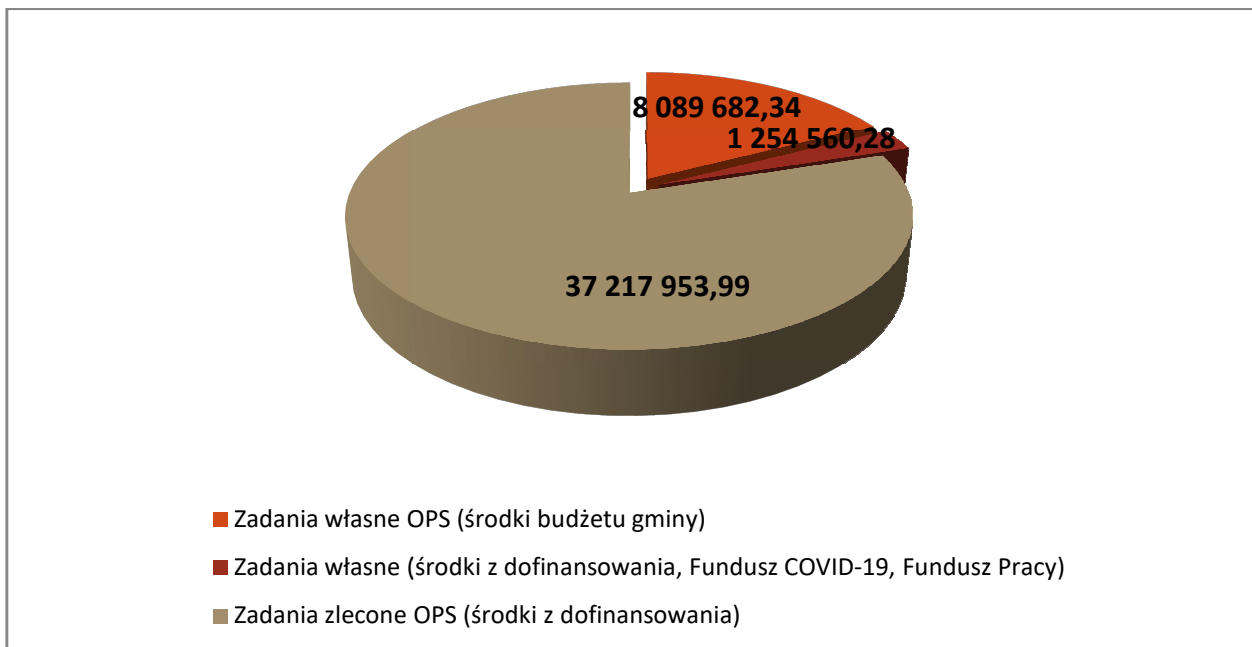
Lp.	Rozdział	2020	2021	Dynamika 2021/2020
1.	85153/1 Zwalczanie narkomanii	10 779,36	3 993,64	37,05
2.	85154/1 Przeciwdziałanie alkoholizmowi	27 341,32	32 300,92	118,14
3.	85195/2 Pozostała działalność	1 136,00	1 920,00	169,01
4.	85202/1 Domy pomocy społecznej	2 194 341,83	2 415 240,86	110,07
5.	85205/1 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	18 158,42	28 740,43	158,28
6.	85213/1 Składki na ubezpieczenie zdrowotne (OPS+CIS) 20%	0	0	0,00
7.	85213/3 Składki na ubezpieczenia zdrowotne (OPS+CIS) 80%	61 074,16	58 972,48	96,56
8.	85214/1 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	599 021,88	644 501,37	107,59
9.	85214/3 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	157 096,55	120 825,98	76,91
10.	85215/1 Dodatki mieszkaniowe	735 306,44	720 883,95	98,04
11.	85215/2 Dodatki energetyczne	12 809,07	11 214,95	87,55
12.	85216/1 Zasiłki stałe 20%	0	0	0,00
13.	85216/3 Zasiłki stałe 80%	551 587,92	486 754,98	88,25
14.	85219/1 Utrzymanie OPS	1 788 596,82	1 981 062,33	110,76
15.	85219/2 Wynagrodzenie opiekuna prawnego	9 390,07	10 469,69	111,50

16.	85219/3 Utrzymanie OPS	305 000,00	292 281,69	95,83
17.	85220/1 Mieszkania chronione	775 866,06	814 384,78	104,96
18.	85228/1 Usługi opiekuńcze	854 286,96	856 041,29	100,21
19.	85228/2 Specjalistyczne usługi opiekuńcze	61 260,00	43 290,00	70,67
20.	85230/1 Pomoc w zakresie dożywiania	100 053,20	94 272,48	94,22
21.	85230/3 Pomoc w zakresie dożywiania	150 079,80	141 408,72	94,22
22.	85295/1 Pozostała działalność	511 757,74	584 367,98	114,19
23.	85295 Pozostała działalność - Wspieraj Seniora	20 450,70	50 128,44	245,12
24.	85415/1 Stypendia (Gmina)	3 340,32	2 354,89	70,50
25.	85415/3 Stypendia	13 361,29	9 419,54	70,50
26.	85501/2 Świadczenia wychowawcze	27 911 670,10	27 900 394,99	99,96
27.	85502/1 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, Za życiem	33,01	0	0,00
28.	85502/2 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, Za życiem	8 154 536,75	7 995 101,56	98,04
29.	85503/2 Karta Dużej Rodziny	980,45	1254,09	127,91
30.	85504 Wspieranie rodziny	122 373,68	143 538,00	117,29
31.	85504/2 Świadczenie "Dobry start"	978 980,00	0,00	0,00
32.	85504/6 Wspieranie rodziny - Fundusz Pracy	0,00	4 000,00	0,00
33.	85508/1 Rodziny zastępcze	297 004,28	333 025,21	112,13
34.	85510/1 Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	47 330,88	22 558,61	47,66
35.	85513/2 Składki na ubezpieczenie zdrowotne SR	87 191,55	104 087,64	0,00
RAZEM		46 562 196,61	45 908 791,49	98,60

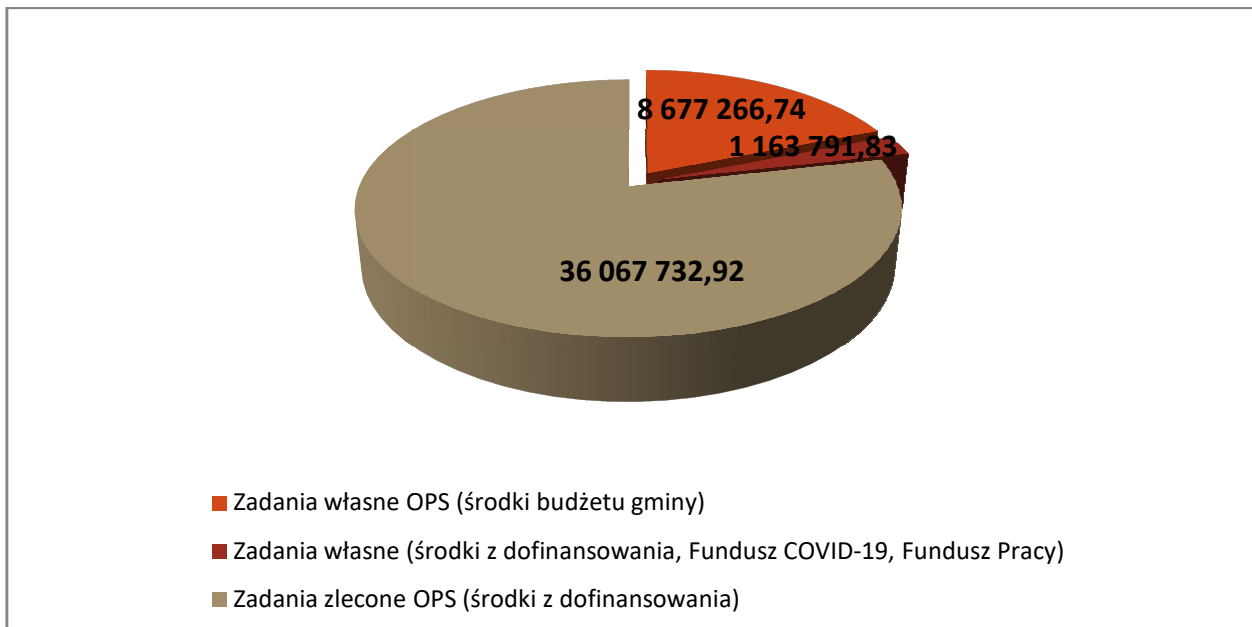
/1 – środki gminy, /2 – dotacja budżetu państwa, /3 – dofin. z budżetu państwa

Udział procentowy poszczególnych źródeł finansowych w budżecie OPS w latach 2020 -2021

Rok 2020

Rok 2021

3. System pomocy społecznej

Najważniejszym aktem prawnym systemu pomocy społecznej jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, 2369).

W 2021 roku pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych, usług oraz pracy socjalnej objęto łącznie **449 rodzin**. Liczba osób w rodzinach świadczeniobiorców wyniosła **674**, co stanowiło **2,40 %** ogółu mieszkańców gminy Strzelce Opolskie (28 071). Nastąpił spadek liczby korzystających w stosunku do 2020 r. W 2020 roku z pomocy korzystało 511 rodzin z liczbą osób w tych rodzinach 821.

W latach ubiegłych z pomocy społecznej skorzystało:

- 2,89 %** mieszkańców gminy (28 840) – 2019 rok
- 2,88 %** mieszkańców gminy (28 453) – 2020 rok

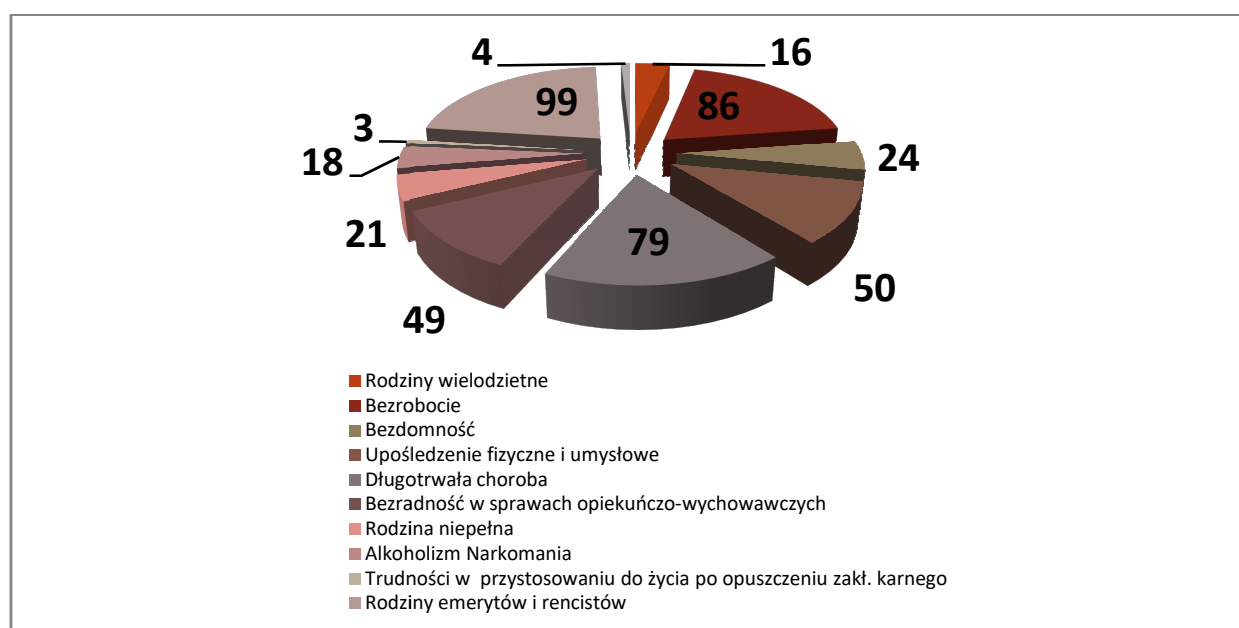
W ramach systemu pomocy społecznej wydanych zostało **2 792 decyzji administracyjnych**, kończących postępowania w sprawach dotyczących różnego rodzaju świadczeń, do których stosuje się przewidzianą w ustawie o pomocy społecznej procedurę.

Świadczenia przyznawane są w formie pieniężnej lub niepieniężnej na wniosek osoby zainteresowanej po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego. Zasadniczą czynnością w przypadku pomocy społecznej jest sporządzenie wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkiwania. Liczba wykonanych wywiadów środowiskowych w związku z przyjętymi wnioskami o pomoc, to **1 826**.

Kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, w 2021 r. wynosiło odpowiednio:

- dla osoby samotnie gospodarującej (netto) – **701,00 zł**
- dla osoby w rodzinie (netto) – **528,00 zł**

Pomoc społeczna kierowana jest do osób lub rodzin dotkniętych różnymi dysfunkcjami. Najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy społecznej w roku 2021 były: niskie dochody rodzin emerytów i rencistów, bezrobocie.

3.1. Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez OPS w Strzelcach Opolskich w 2021 roku należały:

- zasiłek stały
- zasiłek okresowy
- zasiłek celowy
- zasiłek celowy specjalny
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe.

Forma pomocy		Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe ogółem:		104	1006	555 905,09 zł	104	117
w tym	dla osoby samotnie gospodarującej	96	914	526 589,09 zł	96	96
	dla osoby pozostającej w rodzinie	9	92	29 316,00 zł	8	22

Zasiłek okresowy to świadczenie przysługujące w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie oraz do czasu otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przyznawany jest osobom i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego.

Forma pomocy		Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe ogółem:		101	482	148 286,08 zł	98	188
w tym						
środki własne gminy				0,00 zł		
dotacja z budżetu państwa				148 286,08 zł		
w tym przyznane z powodu:						
bezrobocie		73	335	107 440,08 zł	71	138
długotrwałej choroby		26	59	17 804,00 zł	25	47
niepełnosprawności		14	49	11 614,00 zł	13	32
innej przyczyny		21	39	11 428,00 zł	21	40

Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Do zasiłku celowego uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, bądź klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Forma pomocy	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki celowe	212	x	179 122,00 zł	204	340
<i>w tym między innymi na dofinansowanie do</i>					
<i>zakup opał</i>	19	28	7 950,00 zł	19	31
<i>kosztów leczenia i zakupu leków</i>	33	66	7 458,00 zł	33	49
<i>zakup odzieży</i>	5	6	850,00 zł	5	7
<i>inne</i>	40	391	49 102,00 zł	40	131
<i>pokrycie kosztów pobytu w schronisku</i>	11	2400	87 023,00 zł	11	11
<i>zdarzenie losowe</i>	2	2	13 000,00 zł	2	5
Zasiłki celowe specjalne	124	297	60 379,00 zł	118	211

Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie o pomocy społecznej kryterium dochodowe.

Jeśli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania. W przypadku odmowy przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia z pomocy społecznej uwzględnia się sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o pomoc lub korzystającej z pomocy (dobro dzieci).

Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego

Wyплата wynagrodzenia dla opiekuna prawnego za sprawowanie opieki nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną, jest zadaniem z zakresu administracji rządowej zleconym gminie.

Forma pomocy	Liczba opiekunów	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Liczba osób objętych opieką
Wynagrodzenie dla opiekuna za sprawowanie opieki	2	32	10 313,00 zł	3

3.2. Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń niepieniężnych zaliczają się między innymi:

- praca socjalna,
- poradnictwo specjalistyczne,
- usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne,
- kierowanie i opłacanie kosztów pobytu w domu pomocy społecznej,
- kierowanie do ośrodków wsparcia i mieszkań chronionych,
- sprawienie pogrzebu,
- składka na ubezpieczenie zdrowotne

3.2.1. Praca socjalna

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej szczególnym zadaniem jest praca socjalna, którą wykonują pracownicy socjalni na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Podstawowym obowiązkiem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby/rodziny oraz stworzenie wielopłaszczyznowej diagnozy, na podstawie której konstruowany jest plan pracy z rodziną.

Pracę socjalną definiuje się jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Celem pracy socjalnej jest umożliwienie, wspieranie lub wywoływanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmacnianie potencjału osób i rodzin do przewyższania trudnych sytuacji życiowych.

Najistotniejszymi elementami w pracy socjalnej, wpływającymi na jej jakość oraz skuteczność są: relacja, komunikacja i motywowanie. Podstawą nawiązywania i budowania relacji są zasady pracy socjalnej, w szczególności: zasada podmiotowości, zasada obiektywizmu, zasada poufności. Nawiązanie relacji z osobą lub rodziną jest głównym elementem procesu pomocowego i decyduje o skuteczności pracy socjalnej.

Forma pomocy	Liczba Rodzin		Liczba osób w rodzinach
	Ogółem	w tym na wsi	
Praca socjalna	280	67	441
Wyłącznie w postaci pracy socjalnej	42	12	79

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. Kontrakt socjalny w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej to pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

Kontrakt socjalny pracownicy socjalni zawierają w każdej sytuacji, w której na przyznanie świadczeń z pomocy społecznej będzie mieć wpływ aktywność osoby lub rodziny ubiegającej się o przyznanie świadczeń. Kontrakt socjalny ponadto można zawrzeć również z rodziną lub osobą, które uczestniczą w indywidualnym programie usamodzielnienia, integracji lub wychodzenia z bezdomności. Przy zawieraniu kontraktu ważne jest zaangażowanie obydwu stron. Zawierając kontrakt, ośrodek pomocy społecznej zobowiązuje się do udzielenia wsparcia, a klient - np. do znalezienia pracy lub podjęcia leczenia odwykowego. Jeżeli jednak beneficjent pomocy nie będzie wywiązywał się ze swoich obowiązków zawartych w kontrakcie, to wsparcie udzielone przez ośrodek pomocy zostanie mu cofnięte.

Forma pomocy	Liczba kontraktów socjalnych	Liczba osób objęta kontraktami socjalnymi
Praca socjalna prowadzona w oparciu o :		
Kontrakt socjalny	20	21

3.2.2. Usługi poradnictwa

Punkt konsultacyjno-informacyjny

W budynku Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Habryki działa punkt konsultacyjny w ramach którego są udzielane porady z zakresu pomocy prawnej i pomocy psychologicznej. Z pomocy mogą skorzystać osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków i innych używek, pokrzywdzeni przemocą w rodzinie, i inni potrzebujący wsparcia.

Punkt działa w środy i czwartki od godziny 16.00 do 19.00.

Ze względu na panującą pandemię porady dla osób korzystających z pomocy Punktu udzielane były także telefonicznie.

W roku 2021 udzielono:

- 224 porady dla osób doświadczających przemocy,
- 301 porad psychologicznych,
- 205 porad terapeutycznych dot. uzależnień
- 84 porady prawne dla osób z problemem alkoholowym, ofiar i sprawców przemocy.

Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Prześstępstwem

W budynku Ośrodka Pomocy Społecznej w 2021 roku działa punkt pomocy w ramach którego są udzielane porady z zakresu pomocy prawnej i pomocy psychologicznej jak również wsparcia finansowego. Z pomocy mogą skorzystać osoby poszkodowane w wyniku przestępstwa.

Punkt czynny jest w wtorki i czwartki od godziny 15:30 do 17:30. Porady udzielane są bezpłatnie. Numer telefonu działającego całodobowo 885 655 024.

3.2.3. Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym.

Usługi opiekuńcze to różne formy pomocy udzielanej w ramach systemu wsparcia socjalnego. Mogą z nich korzystać osoby z niepełnosprawnościami, osoby chore przewlekle, osoby starsze i samotne, jeśli potrzebują na co dzień pomocy innych osób, a nie mogą jej uzyskać od osób, które wspólnie z nią mieszkają i od innych członków rodziny.

Usługi opiekuńcze dzielą się na 3 rodzaje:

- Usługi opiekuńcze,
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w 4 obszarach:

1. Zaspokajanie codziennych potrzeb życiowych osoby wymagającej wsparcia,
2. Opieka higieniczna nad osobą wymagającą wsparcia i jej otoczeniem,
3. Zabiegi pielęgnacyjne zalecone przez lekarza,
4. Zapewnienie, w miarę możliwości, kontaktów z osobą wymagającą wsparcia

Specjalistyczne usługi opiekuńcze - to usługi opiekuńcze dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z typu schorzenia lub niepełnosprawności. Takie usługi są świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym, np. pielęgniarkę, psychologa, pedagoga, logopedę, pracownika socjalnego, terapeutę zajęciowego, asystenta osoby niepełnosprawnej, rehabilitanta.

O wsparcie w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych mogą ubiegać się osoby z niepełnosprawnościami, niesamodzielne, niezaradne z powodu różnych zaburzeń (innych niż psychiczne) oraz osoby samotne. Warunkiem uzyskania takiej pomocy jest fakt, że osoby te wymagają indywidualnego wsparcia, ponieważ w wyniku pogłębiającej się choroby nie są w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze obejmują następujące obszary wsparcia:

1. Uczenie i rozwijanie u podopiecznego umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
2. Pielęgnację podopiecznego, jako element procesu leczenia,
3. Rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu podopiecznego zgodnie z zaleceniami lekarza.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - to szczególny rodzaj specjalistycznych usług opiekuńczych udzielanych osobom, które z powodu choroby psychicznej lub niepełnosprawności intelektualnej mają poważne trudności w codziennym funkcjonowaniu, a zwłaszcza w relacjach z otoczeniem, edukacji, zatrudnieniu i realizacji spraw bytowych. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są przez osoby z kwalifikacjami do zawodu m.in. psychologa, pedagoga, logopedy, pracownika socjalnego, terapeuty zajęciowego.

W zakresie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi mieszczą się usługi specjalistyczne (wymienione powyżej) oraz usługi dodatkowe, a mianowicie:

- ✓ Pomoc mieszkaniowa dla osoby wymagającej wsparcia,
- ✓ Zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi lub niepełnosprawnością intelektualną dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, jeśli nie mają takiego dostępu zapewnionego.

Świadczenia z zakresu usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są w domu podopiecznego .

Tabela: Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych.

LATA	RODZAJE USŁUG	OSOBY SAMOTNE	OSOBY SAMOTNIE GOSPODARUJĄCE	OSOBY W RODZINIE	OGÓŁEM
2019	Usługi opiekuńcze	13	49	8	70
	Usługi opiekuńcze specjalistyczne	3	22	19	44
	Usługi specjalistyczne - zlecone	2	3	3	8
	Ogółem	18	74	30	122

2020	Usługi opiekuńcze	19	46	20	85
	Usługi opiekuńcze specjalistyczne	2	16	28	46
	Usługi specjalistyczne - zlecone	2	3	2	7
	Ogółem	23	65	50	138

W 2021 roku rzeczywista liczba osób korzystających z różnych rodzajów usług opiekuńczych (w ramach zadań własnych i zleconych) wyniosła 111 osób. Ilość osób wykazana w powyższej tabeli (tj. 138) wynika z tego, iż:

- 1 osoba korzystała z trzech rodzajów usług opiekuńczych
- 26 osób korzystało z dwóch rodzajów usług opiekuńczych.

(138 - 27 osoby korzystające więcej niż z jednego rodzaju usług = 111 osób - faktyczna liczba osób, które zostały objęte pomocą). Spośród 111 osób objętych pomocą, 89 - to osoby mieszkające w mieście, zaś 22 to osoby zamieszkujące na terenach wiejskich.

Do wykonywania powyższych rodzajów usług w ramach zarówno zadań własnych jak i zleconych w 2021 roku Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał 8 opiekunek środowiskowych, 1 pielęgniarkę świadczącą specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz 2 rehabilitantów.

Tabela: Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych z podziałem na płeć.

LATA	RODZAJE USŁUG	KOBIETY	MEŻCZYŹNI	OGÓŁEM
2019	Usługi opiekuńcze	54	16	70
	Usługi opiekuńcze specjalistyczne	35	9	44
	Usługi specjalistyczne - zlecone	6	2	8
	Ogółem	95	27	122
2020	Usługi opiekuńcze	61	24	85
	Usługi opiekuńcze specjalistyczne	35	11	46
	Usługi specjalistyczne - zlecone	5	2	7
	Ogółem	101	37	138

Tabela: Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych z uwzględnieniem rodzaju odpłatności.

Lp.	Lata	Usługi bezpłatne	Usługi częściowo odpłatne	Usługi pełnopłatne	Ogółem osób
1	2020	18	40	64	122
2	2021	21	55	62	138

W 2021 r. koszt za 1 godzinę usług opiekuńczych wynosił 20,00 zł, specjalistycznych usług opiekuńczych – 25,00 zł, zaś w przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi 30,00 zł dla osób dorosłych i 80,00 zł dla dzieci.

Tabela: Wykonanie usług opiekuńczych ze względu na ilość godzin.

Lp.	Lata	Ilość godzin		Ogółem
		Usługi opiekuńcze	Usługi specj. (rehabilitacja)	
1.	2020	15 115,00	2 802,5	17 917,50
2.	2021	13 532,50	2 916,5	16 449,00

Powyższa tabela przedstawia, że w 2021 r., wykonano 16 449,00 godzin usług. Jest to spadek o 8 % w stosunku do ilości godzin wykonanych w roku 2020. Spadek ten wynika ze zmniejszonej ilości godzin świadczonych usług opiekuńczych oraz z realizacji projektu pn. „ Nie - sami – Dzielnia II rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niepełnosprawne” w ramach którego zostały wykonane usługi opiekuńcze w ilości 672 godzin i programu „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2021 w ramach którego zrealizowano 360 godzin usług opiekuńczych.

Tabela: Odpłatność podopiecznych za wykonane usługi opiekuńcze.

Lp	Lata	Usługi opiekuńcze	Usługi specjalistyczne (rehabilitacja)	Ogółem
		Zadania własne	Zadania własne	Zadania własne
1.	2020	121 471,83	42 890,70	164 362,53
2.	2021	75 611,50	48 830,62	124 442,12

Jak wynika z powyższej tabeli ogólna odpłatność w roku 2021 (kwota 124.442,12 zł) jest niższa o 24 % w stosunku do roku 2020 r. (kwota 164.362,53 zł). Spadek odpłatności za usługi jest skutkiem zmniejszonej ilości godzin wykonanych usług opiekuńczych.

Tabela: Liczba rodzin, osób, godzin i odpłatności za wykonane specjalistyczne usługi opiekuńcze.

L.p	lata	Liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba godzin	Wniesiona odpłatność
1	2020	8	14	1 752,00	20 874,50
2	2021	7	9	1 443,00	14 785,60

Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze ustalano na podstawie § 4 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, z uwzględnieniem Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz Zarządzenia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Nr 39/2019 z dnia 02.12.2019 r. w sprawie ustalenia ceny za 1 godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

3.2.4. Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie kosztów pobytu mieszkańców gminy w tych domach

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 16 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za

pobyt mieszkańca gminy w tym domu. Do domu pomocy społecznej kierowane są osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny. Zobowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt są w kolejności:

1. mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu,
2. małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z zawartą umową w trybie art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej
  - a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,
  - b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.
3. gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby o których mowa w pkt a i b. Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej mogą także wnosić osoby nie wymienione w pkt 2.

Tabela 1: Odpłatność gminy i osób zobowiązanych, w latach 2020 - 2021.

Rok	Opłata Gminy za mieszkańców w domu pomocy społecznej	Średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca w domu pomocy społecznej	Opłata osób zobowiązanych zgodnie z art.103 ust.2 ustawy o pomocy społecznej
2020	2 194 341,83 zł	1 885,17 zł	205 792,69 zł
2021	2 415 240,86 zł	2 053,78 zł	287 102,98 zł

Tabela 2: Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej, w latach 2020 - 2021.

Rok	Ilość osób przyjętych	Ilość osób, które opuściły dom pomocy społecznej, i które zmarły w domu pomocy społecznej	Ilość osób przebywających w danym roku w domu pomocy społecznej	Ilość osób przebywających w domu pomocy społecznej na ostatni dzień roku
2020	26	opuściło 3 osób	97	73
		zmarło 21 osób		
2021	27	opuściło 7 osób	98	71
		zmarło 20 osób		

Z Tabeli 1 wynika, że w 2021 r. wzrosły w stosunku do roku 2020 koszty Gminy z tytułu opłat za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej. Wzrost ten spowodowany jest wyższą średnią ceną utrzymania mieszkańca. Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w 2021 roku nie uległa

bowiem zwiększeniu, a nawet na dzień 31-12-2021 była mniejsza w porównaniu do roku 2020, co obrazuje Tabela 2. W roku 2020 średni koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej wynosił około 3990 zł (w DPS w Strzelcach Opolskich była to kwota 3741,41 zł), w roku 2021 koszt ten wyniósł około 4470 zł (w DPS w Strzelcach Opolskich była to kwota 4077,26 zł). Średni koszt ponoszony przez Gminę na jednego mieszkańca - jak to przedstawia Tabela 1 – w roku 2020 wyniósł 1885,17 zł, a w roku 2021 – 2053,78 zł. Jest to wzrost o blisko 9%.

Pozytywnym zjawiskiem jest wzrost odpłatności wnoszonej przez osoby zobowiązane (Tabela 2). W roku 2020 była to kwota 205 792,69 zł, a w 2021 roku – 287 102,98 zł. Wzrost wyniósł więc 39,5%. Wskazane jest aby tę tendencję przynajmniej utrzymać gdyż to pozwala ma pomniejszenie kosztów ponoszonych przez Gminę.

3.2.5. Kierowanie i ponoszenie kosztów pobytu mieszkańców gminy w Schroniskach dla Bezdomnych

Zgodnie z art.48 ustawy o pomocy społecznej osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielanie schronienia należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i może być realizowane przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Tymczasowe schronienie może być udzielone również w formie ogrzewalni, która umożliwia interwencyjny, bezpieczny pobyt w ogrzewanych pomieszczeniach wyposażonych co najmniej w miejsca siedzące. Przyznanie niezbędnego ubrania następuje przez dostarczenie osobie potrzebującej bielizny, odzieży i obuwia odpowiednich do jej indywidualnych właściwości oraz do pory roku.

Ośrodek Pomocy Społecznej w związku z brakiem na terenie gminy Strzelce Opolskie schroniska zgodnego z wymaganymi standardami, posiada podpisane umowy z następującymi schroniskami:

- Schronisko dla osób bezdomnych w Bielicach;
- Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w Bielicach
- Schronisko dla osób bezdomnych (koedukacyjne) w Kokotku
- Schronisko dla osób bezdomnych w Opolu

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	KWOTA ŚWIADCZEŃ w zł	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
SCHRONIENIE	22	87023,00	18	23

W razie pilnej konieczności osoby bezdomne są kierowane do domów wspólnotowych, które są prowadzone przez Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „BARKA”.

3.2.6. Mieszkania Chronione, Mieszkania Chronione „Za Życiem” oraz tymczasowe miejsca schronienia w sytuacjach kryzysowych.

Mieszkania chronione.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej, która zastępuje pobyt w placówce całodobowej oraz zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną. Mieszkania chronione stanowią alternatywną formę wsparcia w stosunku do usług świadczonych przez Domy

Pomocy Społecznej. Ośrodek Pomocy Społecznej dysponuje 24 mieszkaniami. Na koniec grudnia 2021 r. zasiedlone były 22 mieszkania. Zgodnie z art. 53 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej, pomoc w formie mieszkania chronionego można przyznać ze względu na: trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę. Rodzaj i zakres wsparcia świadczonego w mieszkaniach chronionych uzależniony jest od indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych osób korzystających ze wsparcia.

Wsparcie w formie pobytu w mieszkaniu chronionym, udzielane jest na podstawie decyzji Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej po dokonaniu oceny sytuacji bytowej osoby ubiegającej się o wsparcie w formie pobytu w mieszkaniu chronionym. Rodzaj i zakres świadczonego wsparcia mogą ulegać zmianie, w zależności od oceny sytuacji mieszkańca, która jest dokonywana co najmniej raz na trzy miesiące.

Budynek w którym usytuowane są mieszkania chronione.

Pobyt w mieszkaniu chronionym jest odpłatny. Zarządzeniem Nr 61/ 2021 Burmistrza Strzelc Opolskich z dnia 31 marca 2021 r. w sprawie miesięcznego kosztu utrzymania mieszkania chronionego, odpłatność za pobyt w 2021 r. została ustalona w kwocie 1220,00 zł. Mieszkańcy ponoszą procentową odpłatność uzależnioną od wysokości dochodu.

Na realizację zadania wydatkowano w 2021 r. kwotę 362 739,10 zł, są to koszty stałe związane z utrzymaniem mieszkania (koszty zatrudnienia opiekuna mieszkań chronionych, obsługa systemu przyzywowego, alarmowo pożarowego, administrowanie obiektu, energia elektryczna, gaz, woda, itd.) oraz koszt niezbędnego wyposażenia. Dochody z tytułu wpłat mieszkańców wyniosły 118 869,66 zł.

Mieszkania chronione „Za Życiem”.

Głównym celem wsparcia dla rodzin „Za życiem” jest umożliwienie rzeczywistej i pełnej integracji społecznej osób niepełnosprawnych oraz wsparcie psychologiczne, społeczne, funkcjonalne i ekonomiczne ich rodzin m.in. poprzez zabezpieczenie potrzeb mieszkaniowych rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne. Ośrodek Pomocy Społecznej zarządza 12 mieszkaniami, które zostały utworzone w 2018 r. w ramach Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” Działanie 4.7. Tworzenie mieszkań chronionych i mieszkań wspomaganych dla niepełnosprawnych. Na koniec grudnia 2021 r. przebywały w mieszkaniach 22 osoby.

Zarządzeniem Nr 60 / 2021 Burmistrza Strzelc Opolskich z dnia 31 marca 2021 r. w sprawie miesięcznego kosztu utrzymania mieszkania chronionego „Za Życiem”, odpłatność za pobyt w 2021 r. wynosiła **1220,00 zł** od osoby. Na realizację zadania wydatkowano w 2021 r. kwotę **451 645,68 zł** są to koszty stałe związane z utrzymaniem mieszkania (obsługa systemu przyzywowego, alarmowo pożarowego, administrowanie obiektu, energia elektryczna, gaz, woda, itd.) oraz wyposażenie.

Dochody z tytułu wpłat mieszkańców wyniosły **65 655,68 zł**.

Tymczasowe miejsce schronienia w sytuacjach kryzysowych.

Celem realizacji zadań statutowych związanych z zapewnieniem pomieszczeń tymczasowych w sytuacjach kryzysowych, są utworzone 4 takie pomieszczenia. Ze schronienia korzystają osoby, które nie mogą pozostać w dotychczasowym miejscu zamieszkania z powodu zdarzenia losowego (zniszczenie mieszkania), w sytuacji gdy toczy się postępowanie eksmisyjne lub stosowana jest przemoc. Pomieszczenia przyznawane są po dokonaniu indywidualnej analizy sytuacji bytowej osoby potrzebującej. Pobyt w pomieszczeniach jest odpłatny. Zarządzeniem Nr 62 / 2021 Burmistrza Strzelc Opolskich, z dnia 31 marca 2021 r., został on ustalony w kwocie 391,00 zł miesięcznie. Przy czym osoby nie spełniające warunku kryterium dochodowego, ponoszą procentową odpłatność uzależnioną od wysokości dochodu. Jeżeli dochód nie przekracza kryterium dochodowego, wynikającego z ustawy o pomocy społecznej osoby nie ponoszą żadnej odpłatności.

W 2021 r. z pomieszczeń tymczasowych w sytuacjach kryzysowych skorzystały **3 osoby**.

3.2.7. Inne świadczenia niepieniężne

3.2.7.1 Sprawienie pogrzebu

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej i Uchwałą Nr V/52/2019 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 30 stycznia 2019 r. Ośrodek Pomocy Społecznej jest zobowiązany do sprawienia pogrzebu osobom zmarłym, które zamieszkiwały na terenie gminy a nie ustalono osób, które mogłyby je pochować.

W 2021 r. sprawiono pogrzeb **4 osobom**.

Koszt świadczeń wyniósł **11 472,00 zł**.

z czego:

- ✓ 3 pogrzeby – 9 472,00zł
- ✓ 1 pochówki szczątków ludzkich – 2000,00 zł

3.2.7.2 Opłacanie składek zdrowotnych za osoby uprawnione do zasiłku stałego oraz uczestników zajęć w Centrum Integracji Społecznej.

WYSZCZEGÓLNIENIE (na podstawie ustawy z dn. 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych art. 66 ust. 1)	Liczba świadczeniobiorców*, za których jest opłacana składka zdrowotna	Liczba składek należnych	Koszt składek należnych w zł**		
			ogółem (4 + 5)	z tego:	
				opłaconych	nieopłaconych
0	1	2	3	4	5
Osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrow. z innego tytułu - pkt. 26	83	853	42718	42718	0
Osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej - pkt. 30	40	280	16254	16254	0
OGÓŁEM	X	1133	58972	58972	0

3.2.7.3 Pomoc w formie posiłku

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej pomoc w postaci gorącego posiłku przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.

FORMY POMOCY	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ w zł	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
Posiłki	43179	604881	179	262

3.3. Zespół interdyscyplinarny d.s. przeciwdziałania przemocy

Podstawą prawną funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Strzelce Opolskie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z. 2021 poz. 1249), oraz Uchwała Nr X/110/2019 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 29 maja 2019 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Strzelcach Opolskich oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Zarządzeniem Nr 28/2011 Burmistrza Strzelec Opolskich z dnia 10 lutego 2011 r. w skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

1. Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzelcach Opolskich
3. Komendy Powiatowej Policji w Strzelcach Opolskich
4. Gminnego Zarządu Obsługi Jednostek
5. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich
6. Sądu Rejonowego w Strzelcach Opolskich
7. Szpitala Powiatowego w Strzelcach Opolskich
8. Organizacji pozarządowej – Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Strzelcach Opolskich.

Zespół Interdyscyplinarny to - jak wynika z powyższego składu - grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmujący współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom pokrzywdzonym oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy na terenie gminy Strzelce Opolskie. Głównym celem działalności zespołu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych bądź uwięzionych w przemoc w rodzinie.

Adresatami działań podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny są:

- ofiary przemocy w rodzinie, w tym dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy, osoby starsze, niepełnosprawne, a także sprawcy przemocy w rodzinie.

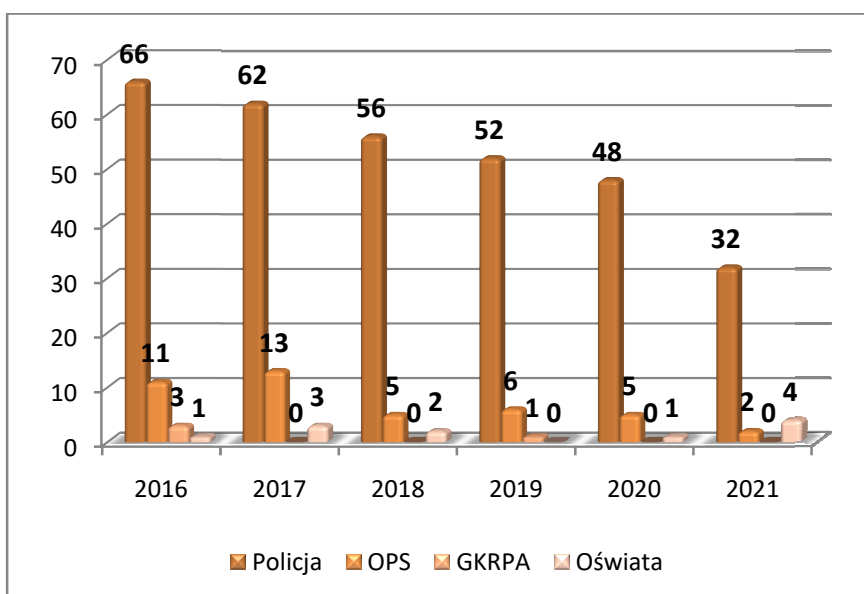
Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach występowania przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

W przypadku stwierdzenia przemocy w rodzinie zakłada się Niebieską Kartę. Niebieska Karta to ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Wszczęcie procedury nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie

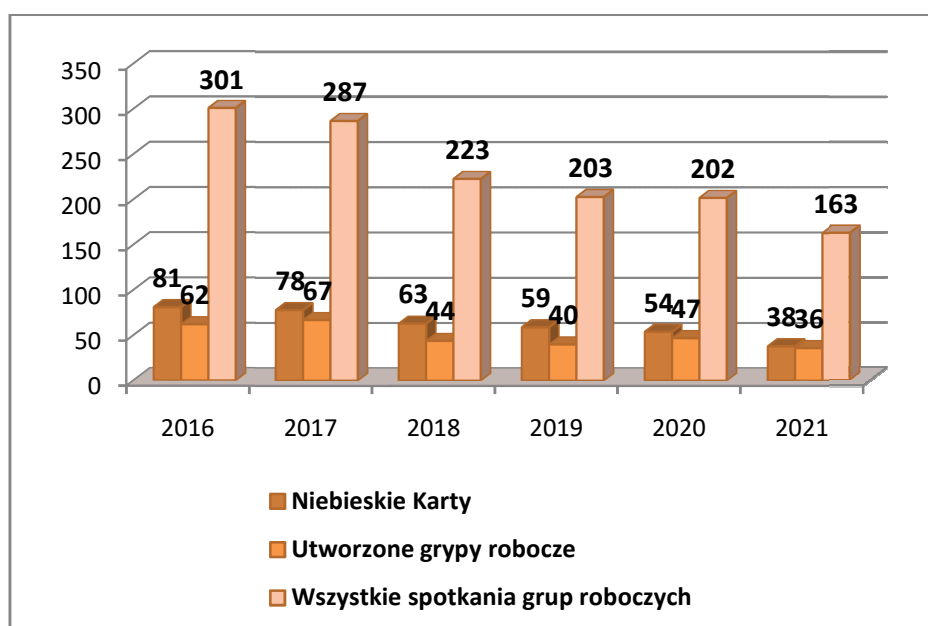

W roku 2021 wszczętych zostało **38 procedur Niebieskiej Karty** przez instytucje do tego powołane. Sporządzone Karty są przekazywane do Przewodniczącego Zespołu, który na tej podstawie podejmuje decyzję o zwołaniu posiedzenia grupy roboczej.

Grupy robocze w ramach swych działań w stosunku do konkretnego przypadku dokonywały diagnozy, opracowywały i realizowały plan pomocy, monitorowały sytuację danej rodziny, dokumentowały podejmowane działania, określały działania pointerwencyjne jak i również podejmowały decyzje o skierowaniu stosownych wniosków do instytucji decyzyjnych (Sąd, Prokuratura, Policja).

W roku 2021 w ramach wszczętych procedur Niebieskiej Karty **utworzonych zostało 36 grup roboczych. Wszystkich spotkań grup roboczych odbyło się 163.** Działając zgodnie z art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do Prokuratury Rejonowej w Strzelcach Opolskich skierowano **19** wniosków o wszczęcie postępowania w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, biorąc pod uwagę dobro małoletnich dzieci w rodzinach, gdzie występowało podejrzenie stosowania przemocy, w 17 przypadkach powiadomili o sytuacji Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich – III Wydział Rodzinny i Nieletnich, który prowadzi działania w ramach swych kompetencji. Ponadto 11 osób, wobec których istniało podejrzenie stosowania przemocy, zostało skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzelcach Opolskich w związku z problemem nadużywania alkoholu.

Członkowie zespołu i grup roboczych w ramach swych działań pomocowych kierowali osoby dotknięte przemocą jak i również osoby podejrzane o stosowanie przemocy do Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w Strzelcach Opolskich przy ulicy Habryki 11, gdzie istnieje możliwość skorzystania z pomocy i wsparcia specjalistów.

3.4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz realizacji Gminnego Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz organizacja pieczy zastępczej wynika z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020, poz. 821 z późn.zm.). Ustawa ta określa m. in.:

- zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich Uchwałą Nr XXIV/159/2012 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 20 czerwca 2012 r. został wyznaczony do realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym gmina zobowiązana jest do opracowywania i realizacji 3-letnich programów wspierania rodziny. Uchwałą Nr X/108/2019 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 29 maja 2019 r. został przyjęty Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021. Głównym celem programu było rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin, sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W ramach realizowanych działań Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał pomocy m.in. na zakup żywności, odzieży, środków czystości, opału, pokrycia kosztów leczenia, opłaty mieszkaniowe, itp. Rodziny korzystały także z dożywiania dzieci i młodzieży w żłobku, przedszkolach i szkołach, a także na stołówce Strzeleckiej Spółdzielni Socjalnej. W roku 2021 Ośrodek realizował następujące Programy:

„Posiłek w szkole i w domu” ,

„Rodzina 500 plus”

Karta dużej Rodziny

„Za życiem”.

Ważną formą wsparcia dla rodzin były świadczenia wychowawcze (500+), świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Przedmiotowe świadczenia w istotny sposób przyczyniły się do zabezpieczenia potrzeb bytowych rodzin i dzieci.

W ramach realizacji zadań wynikających z programu rodziny miały możliwość skorzystania z bezpłatnego wsparcia specjalistów tj. psychologów, prawników, terapeutów w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym. W roku 2021 udzielono łącznie **814 porad**.

Znaczącym zadaniem gminy wynikającym z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zatrudnianie asystenta rodziny. Celem pracy asystenta jest zapewnienie wsparcia wszystkim członkom rodziny, osiągnięcie przez rodzinę stabilności życiowej, która umożliwiałaby jej wychowywanie dzieci. Do nadrzędnych zadań asystenta rodziny należy przeciwdziałanie oddzieleniu dziecka od rodziny, a w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, podjęcie wszelkich działań umożliwiających jak najszybszy jego powrót do rodziny biologicznej. Współpraca asystenta z rodziną rozpoczyna się od opracowania z członkami rodziny diagnozy przyczyn problemów w funkcjonowaniu rodziny, określenia możliwości poprawy sytuacji, wypracowania wspólnie z członkami rodziny planu wdrażania zmian w celu poprawy sytuacji rodziny oraz osiągnięcia przez nią samodzielności. Dokonuje się także analizy zasobów środowiskowych i instytucjonalnych, z których rodzina może korzystać celem przezwyciężenia swoich trudności. Asystent rodziny współpracuje także z wieloma osobami i instytucjami, które zajmują się pracą z dzieckiem i rodziną, np. kuratorzy, pedagodzy, pracownicy socjalni, koordynatorzy, organizacje pozarządowe, itp. Wspólnie poszukują możliwości rozwiązania poszczególnych problemów, analizie sytuacji, motywowania członków rodziny, udzielania im wsparcia. Ponadto asystent rodziny w przypadku wystąpienia problemu przemocy w rodzinie aktywnie uczestniczy w spotkaniach grupy roboczej i podejmuje działania celem przezwyciężenia problemu przemocy. Zgodnie z artykułem art. 15 ust.4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 rodzin.

W Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych jest 2 asystentów rodziny w ramach stosunku pracy, w pełnym wymiarze czasu pracy, w zadaniowym systemie czasu pracy. Praca asystenta polegała na zdiagnozowaniu, przy wsparciu pracownika socjalnego, sytuacji rodziny pod kątem problemów i potrzeb, a następnie wraz z rodziną opracowania planu działania. W zakresie swoich obowiązków asystent uczył dorosłych członków rodziny gospodarowania finansami, prowadził aktywizację zawodową. W wielu sytuacjach porządkował sprawy związane z zaległościami w zakresie opłat mieszkaniowych, zaciąganych zobowiązań, zajęć komorniczych. W wielu przypadkach dużego zaangażowania wymagała praca z dziećmi. Współpracował z pedagogami szkolnymi i wychowawcami diagnozując problemy dzieci w nauce. Asystent rodziny pracował również nad motywacją członków rodziny do podjęcia leczenia odwykowego. W roku 2021 wsparciem asystentów objętych było łącznie 33 rodziny, w których przebywało 61 dzieci.

W roku 2021 Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej ogłosiło konkurs w ramach Programu asystent rodziny na rok 2021, dzięki któremu uzyskano środki finansowe na dofinansowanie w formie jednorazowego dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny. **Otrzymano dotację w łącznej kwocie 4 000,00 zł, którą wykorzystano w całości.**

Zadaniem gminy, które wynika z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest również udział w kosztach pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Łączne wydatki na realizację pieczy zastępczej w 2021 r. wyniosły – 355 583,82 zł, w 2020 r. było to - 334 335,16 zł. Powodem zwiększenia kwoty wydatkowanej na pieczę zastępczą jest przede wszystkim okres pobytu dzieci, który w większości przekracza okres 3 lat a także pobyt zgodnie z wyrokiem sądowym 2 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

4. Realizacja programów

4.1. Pomoc udzielana w ramach programu rządowego „Posiłek szkole i w domu” na lata 2019-2023

Od 1 stycznia 2019 r. Uchwałą Rady Ministrów wszedł w życie Rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, program ten, zastąpił program pn. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”. Program ma na celu ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów, osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Działania realizowane w ramach Programu:

1. finansowanie posiłków w placówkach oświatowych i innych dla osób spełniających kryteria programu,
2. przyznawanie i wypłacanie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

Do udzielania pomocy w zakresie dożywiania mają zastosowanie przepisy ustawy o pomocy społecznej. W 2021 r. z pomoc była przyznawana osobom i rodzinom, których miesięczny dochód netto nie przekraczał 150% kwoty kryterium dochodowego: tj. **1051,50 zł** w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz **792 zł** na osobę w rodzinie. Na terenie gminy Strzelce Opolskie dożywianie w ramach Programu w okresie sprawozdawczym prowadziło **12 placówek** w tym:

- ✓ 7 szkół,
- ✓ 2 przedszkola,
- ✓ DPS w Kadłubie
- ✓ Stołówka Strzeleckiej Spółdzielni Socjalnej

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓŁEM	w tym na wsi
KOSZT PROGRAMU OGÓŁEM (w zł) 2)	235 167,00	21 320,00
z tego: środki własne	94 067,00	10 020,00
dotacja	141 100,00	11 300,00

PROGRAM "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"								
WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓŁEM	w tym na wsi	w tym:					
			dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej		uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej		pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	
			OGÓŁEM	w tym na wsi	OGÓŁEM	w tym na wsi	OGÓŁEM	w tym na wsi
1	2	3	4	5	6	7	8	9
RZECZYWISTA LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM OGÓŁEM	184	47	17	10	40	12	128	26
w tym liczba osób korzystających z: posiłku 1)	86	17	6	5	26	8	54	4
zasiłku celowego	139	40	17	10	24	8	99	23

WYSZCZEGÓLNIENIE	ZASIŁEK CELOWY na zakup żywności	
	OGÓŁEM	w tym na wsi
1	2	3
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	85	19
Liczba rodzin	83	19
Liczba osób w rodzinach	139	40
Liczba świadczeń	297	56
Kwota świadczeń (w zł) 1)	47 317	8 564
z tego:	29 723	5 050
środkami własnymi		
dotacją	17 594	3 514
Koszt jednego świadczenia (w zł)	159,32	152,93

4.2. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2020 r.

Celem Programu jest wsparcie osób i rodzin podlegających deprivacji materialnej polegającej na braku możliwości zaspokojenia potrzeb żywnościowych. Umowa na realizację zadania została podpisana pomiędzy Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich a Bankiem Żywności w Luboszycach.

Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej należało:

- akcja informacyjna o Programie skierowana do mieszkańców gminy,
- wydawanie skierowań dla osób zakwalifikowanych do Programu,
- wydawanie produktów żywnościowych.

Osobom zakwalifikowanym do Programu (osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód nie przekracza **220 % kryterium** dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. 1542,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1161,60 zł dla osoby w rodzinie), żywność wydawana była dwa razy w miesiącu.

Osoby potrzebujące otrzymywały artykuły: mączne, mleczne, mięsne, olejowe, cukier, warzywa i owoce. W ramach Programu przewidziano działania towarzyszące w formie bezpłatnych warsztatów i szkoleń dotyczących m.in.: przygotowywania posiłków, zdrowego odżywiania, sprawnego zarządzania budżetem domowym, zapobiegania marnowaniu żywności.

Osoby objęte programem:

RAZEM osób	do 100%	100-200%	kobiet	mężczyzn	Dzieci do 15 lat	Powyżej 65 lat	Pozostałe osoby	Bezdomni	Niepełnosprawni	Migranci, mniejszości	Pozostałe
497	232	265	267	230	166	41	290	0	113	0	385

Sztuki	Nazwa towaru
3000	buraczki wiórki
3100	cukier biały
1504	fasolka po bretońsku
4592	filet z makreli w oleju
4350	grošek z marchewką
1000	herbatniki maślane
2380	kasza jęczmienna
5008	koncentrat pomidorowy
7832	makaron jajeczny świderki
1584	miód nektarowy
4500	mleko uht
1008	mus jabłkowy
2730	olej rzepakowy
2112	pasztet drobiowy
1500	płatki owsiane
3000	powidła śliwkowe
1260	ryż biały
2450	ser podpuszczkowy dojrzewający
6156	szynka drobiowa
3144	szynka wieprzowa

4.3. Program „Karta Dużej Rodziny”

Zasady otrzymania Karty Dużej Rodziny określa ustawa z dnia z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Na jej podstawie rodziny wielodzietne mogą skorzystać z rządowego programu dla rodzin wielodzietnych. Uprawnienia przysługujące osobom posiadającym ważną Kartę polegają na otrzymaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności.

Kartę Dużej Rodziny może otrzymać każdy członek rodziny, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu przynajmniej troje dzieci, czyli:

- ojciec i matka,
- macocha lub ojczym (małżonek jednego z rodziców),
- dzieci,
- Kartę mogą dostać także rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka.

Od 1 stycznia 2019 roku Kartę Dużej Rodziny mogą uzyskać również rodzice, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci.

Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie:

- rodzicom — bezterminowo,
- dzieciom — do ukończenia 18 lat,
- dzieciom, które dalej uczą się w szkole lub studiują — do ukończenia nauki, maksymalnie do ukończenia 25 lat,
- dzieciom niepełnosprawnym — na czas obowiązywania orzeczenia o niepełnosprawności.

W 2021 roku: – wpłynęły **116 wniosków** o wydanie Kart Dużej Rodziny,

Ilość przyznanych kart w 2021		
Nazwa jednostki	Liczba zamówionych kart tradycyjnych	Liczba zamówionych kart elektronicznych
Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich	325	1720

4.4. Lokalne Programy Wsparcia Systemu Pomocy Społecznej: „Wsparcie rodzin wielodzietnych w ponoszeniu kosztów związanych z opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi” oraz „Wsparcie osób niepełnosprawnych, wymagających stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku z ograniczoną możliwością ich samodzielnej egzystencji i niezdolnych do pracy, w ponoszeniu kosztów związanych z opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi”.

Uchwałą nr XXV/231/2020 Rady Miejskiej w Strzelcach z dnia 29 lipca 2020 w sprawie utworzenia programu osłonowego w zakresie wspierania rodzin wielodzietnych w ponoszeniu kosztów związanych z opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi przyjęto lokalny program wsparcia systemu pomocy społecznej „Wspieranie rodzin wielodzietnych w ponoszeniu kosztów związanych z opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnym”. Beneficjentami programu są rodziny wielodzietne (w tym również rodziny zastępcze) spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, mające na utrzymaniu troje i więcej dzieci w wieku do 18 roku życia lub do 25 roku życia w przypadku, gdy dziecko uczy się lub studiuje, a do 26 roku życia jeśli przypada on w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia. Pomoc finansowa udzielana jest w kwocie równej opłacie ponoszonej za trzecie i kolejne dziecko w rodzinie. W 2021 roku wsparciem objęto **232** rodziny, w których było 1141 osób na łączną liczbę świadczeń **2290** o wartości **71 447,50 zł**.

Uchwałą nr XXXIV/286/2021 Rady Miejskiej w Strzelcach z dnia 14 kwietnia 2021 został przyjęty lokalny program wsparcia systemu pomocy społecznej „Wspieranie osób niepełnosprawnych, wymagających stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku z ograniczoną możliwością ich samodzielnej egzystencji i niezdolnych do pracy, w ponoszeniu kosztów związanych z opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi”.

Beneficjentami programu są osoby niepełnosprawne wymagające stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku z ograniczoną możliwością ich samodzielnej egzystencji i niezdolne do pracy.

W okresie od wejścia w życie programu tj. 01 maja 2021 roku wsparciem objętych zostało **121** rodzin, w których przyznano pomoc 127 osobom na łączną liczbę świadczeń **774** o wartości **19 263** zł.

4.5. Prace społecznie użyteczne

Dnia 1 lutego 2021 roku zostało zawarte porozumienie pomiędzy Powiatem Strzeleckim a Gminą Strzelce Opolskie w sprawie organizowania prac społecznie-użytecznych. W ramach porozumienia Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich w okresie od 1 lutego 2021 r. do 31 grudnia 2021r. skierował do w/w prac 47 osób bezrobotnych, które wypracowały 8138,5 godzin. Do prac były kierowane zarejestrowane osoby bezrobotne, bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych i korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Osoby realizujące prace społecznie-użyteczne zachowują status osoby bezrobotnej w trakcie ich wykonywania. Zgodnie zobowiązującymi przepisami wykonywanie prac odbywało się w wymiarze 10 godzin tygodniowo, ale nie więcej niż 40 godzin miesięcznie. Z tytułu wykonywania prac przysługiwało świadczenie w wysokości 8,70 zł za każdą godzinę do 31.05.2021 r., natomiast od 01.06.2021 r. – 9,00 zł.

Prace społecznie użyteczne mają na celu zapewnienie osobom bezrobotnym możliwości uzyskania przynajmniej minimalnych środków do życia. Sprzyjają powrotowi do pełnienia ról społecznych i zawodowych osób kierowanych. Dają również okazję do wsparcia działań społeczności lokalnych, a także dyscyplinują bezrobotnych i ograniczają wykonywanie pracy „na czarno”.

W 2021 roku prace organizowane były na terenie miasta i gminy Strzelce Opolskie, tj.:

I. w sołectwach

- Adamowice
- Błotnica Strzelecka
- Ligota Dolna
- Mokre Łany
- Osiek
- Płużnica
- Rożniątów
- Szymiszów Wieś
- Szymiszów Osiedle
- Warmątowice

II. w instytucjach użyteczności publicznej

- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Urząd Miejski
- Placówki oświatowe
- Strzelecka Spółdzielnia Socjalna
- Gminny Zarząd Mienia Komunalnego
- Dom Pomocy Społecznej
- Centrum Integracji Społecznej
- Centrum Rekreacji Wodnej i Sportu „Strzelec”
- Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Barka”

Obejmowały one następujący rodzaj prac:

- prace porządkowe przy obiektach użyteczności publicznej,
- prace porządkowe na terenach sołectw,
- sprzątanie parku miejskiego,
- pielęgnacja zieleni,
- utrzymanie w czystości chodników.

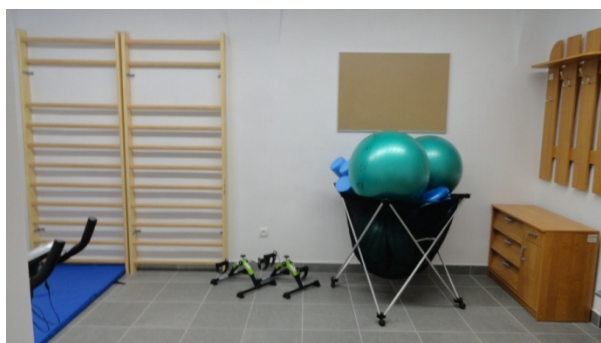
Powiatowy Urząd Pracy refundował 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu, natomiast pozostałe wydatki takie jak ekwiwalent za odzież, woda, zakup narzędzi i rękawic roboczych stanowił w całości koszt OPS.

Prace społecznie – użyteczne za okres II – XII 2019 rok							
Miesiąc	Liczba Osób	Liczba wypracowanych godzin	Wyplacone świadczenia	Pozostałe koszty (ekwiwalent i inne wydatki/woda, narzędzia robocze/)	Łączny koszt	Refundacja PUP	Koszt OPS
III	28	1041,5	9061,05	312,45	9373,5	5436,63	3936,87
IV	30	1080	9396	324	9720	5637,6	4082,4
V	31	1081	9404,7	324,3	9729	5642,82	4086,18
VI	28	990	8910	348,68	9258,68	5346	3912,68
VII	25	810	7290	375,8	7665,8	4374	3291,8
VIII	25	835	7515	250,5	7765,5	4509	3256,5
IX	22	681	6129	204,3	6333,3	3677,4	2655,9
X	18	595	5355	178,5	5533,5	3213	2320,5
XI	19	690	6210	207	6417	3726	2691
XII	15	335	3015	100,5	3115,5	1809	1306,5
Razem	X	8138,5	72285,75	2626,03	74911,78	43371,45	31540,3
Razem	X	6900	58204,6	2228,04	60432,64	34922,76	25509,9

4.6. Klub „Senior+”

Klub „Senior+” w Strzelcach Opolskich to miejsce spotkań mieszkańców gminy w wieku 60 i więcej lat, nieaktywnych zawodowo, którzy są zainteresowani różnymi formami spędzania wolnego czasu i integracji. Celem Klubu Senior+ jest więc aktywizacja społeczna, nawiązywanie więzi towarzyskich, włączanie Seniorów do społeczności lokalnej, wspólne spędzanie czasu. Uczestnictwo w Klubie jest nieodpłatne.

Zajęcia warsztatowe oferowane przez Klub, które promują aktywne spędzanie wolnego czasu: decoupage, quilling, origami, wyplatanie ozdób z wikliny papierowej, malowanie akwarelami, nauka podstaw szycia, rękodzieło artystyczne: wykonywanie koronek na szydełku, wykonywanie kwiatów z kolorowej bibuły. W pomieszczeniach klubowych przeznaczonych do rehabilitacji organizowane są zajęcia z fizjoterapii wspierające sprawność fizyczną Seniorów.

Strzelecki Telefon dla Seniora i Rodziny

NUMER 575-396-997

Telefon ten, to odpowiedź Gminy na potrzeby osób wymagających wsparcia i pomocy. Jest on czynny całą dobę. Jego celem jest szeroko pojęte informowanie osób starszych i rodziny. Obok funkcji informacyjnej i doradczej, telefon ma w pewnym stopniu przeciwdziałać izolacji społecznej osób i rodzin.

4.7. "Streetworking w Gminie Strzelce Opolskie"

Program „Streetworking w Gminie Strzelce Opolskie” realizowany był na podstawie porozumienia pomiędzy Ośrodkiem Pomocy Społecznej a Stowarzyszeniem Pomocy Wzajemnej „Barka” zawartego w dniu 31.12.2020 r. oraz Zarządzenia Nr 218A/2020 Burmistrza Strzelce Opolskich z dnia 17 grudnia 2020 r., wyrażającego zgodę na realizację programu. Streetworking to metoda pracy prowadzona przez odpowiednio przygotowanych i przeszkolonych pracowników z osobą bezdomną.

Praca w środowisku osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością polegała przede wszystkim na nawiązywaniu kontaktu z tymi, którzy z różnych powodów nie zdecydowali się na skorzystanie z jakiegokolwiek dostępnej formy pomocy. W przypadku osób bezdomnych najczęstszą potrzebą w pierwszym etapie wspierania było zapewnienie pomocy doraźnej w postaci posiłku, odzieży, bielizny osobistej, obuwia, umożliwienia kąpieli. Inne działania to pomoc informacyjno-doradcza, polegająca na przekazywaniu osobom potrzebującym wiedzy na temat przysługujących im praw i sposobów korzystania z nich, pomocy w wyrobieniu dokumentów, pomocy w uzyskaniu różnego rodzaju świadczeń, motywowaniu do podjęcia leczenia odwykowego, pomocy w nawiązaniu kontaktu z ośrodkami leczenia uzależnień, wspieraniu osób poddających się terapii.

Biuro streetworkingu funkcjonuje w Punkcie „Przytulisko” przy ul. Marka Prawego w Strzelcach Opolskich. Punkt „Przytulisko” jest prowadzony przez Stowarzyszenie „Barka”. W „Przytulisku” oferowana jest pierwsza realna pomoc w postaci posiłku, odzieży, bielizny osobistej, obuwia, możliwości kąpieli. Innym podejmowanym działaniem była pomoc informacyjno-doradcza, polegająca na pomocy w uzyskaniu różnego

rodzaju świadczeń, motywowaniu do podjęcia leczenia odwykowego, pomocy w nawiązaniu kontaktu z ośrodkami leczenia uzależnień, wspieraniu osób poddających się terapii.

4.8. „Koperta Życia”

Akcja społeczna Bezpieczne życie „KOPERTA ŻYCIA”

Bezpieczne życie „KOPERTA ŻYCIA” to akcja skierowana do osób w podeszłym wieku oraz przewlekle chorych. Jest realizowana od 2015 r. „Koperty życia” zawierają najważniejsze informacje o przebytych i aktualnych chorobach, przyjmowanych lekach oraz inne niezbędne informacje np. dotyczące rodziny. Koperty Życia są dostępne w Ośrodku Pomocy Społecznej. Do końca grudnia 2021 r. wydano łącznie **1 475 kopert**.

4.9. Realizacja umowy w ramach współpracy w programie „Nie Marnuj Jedzenia 2021”

Ośrodek przekazywał osobom potrzebującym artykuły spożywcze, otrzymane od licznych darczyńców. Celem Programu jest zapobieganie marnowaniu żywności, z krótkimi terminami ważności do spożycia. W 2021 r. otrzymano **2,2297 ton** artykułów spożywczych o łącznej wartości **26 408,71 zł**. Artykuły trafiły do około **480** osób.

4.10. Projekt pn. „Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne”.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zawarte przez Gminę Strzelce Opolskie Porozumienie w sprawie działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz wywołanych nim sytuacji kryzysowych zaplanowanych do realizacji w ramach Projektu pn. „Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego 2014 – 2020, a współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Gmina Strzelce Opolskie realizowała Projekt pn. „**Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne**” na okres od 24 listopada 2020 r. do 31 stycznia 2021 r. Usługę dowozu realizowano poprzez Marszałkowskiego Kuriera Społecznego (5 osób).

W okresie od 01 stycznia 2021 r. do 31 stycznia 2021 r. pomocą objętych było 95 osób.

Gmina Strzelce Opolskie realizowała Projekt pn. „**Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne**” na okres od 01 kwietnia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. W ramach porozumienia realizowane było w okresie od 01 kwietnia do 31 grudnia 2021 roku działanie w postaci finansowania dowozu posiłków dla osób niesamodzielnych. Usługę dowozu realizowało poprzez Marszałkowskiego Kuriera Społecznego (2 osoby).

W okresie działania pomocą objętych było 36 osób.

4.11. Program „Wspieraj Seniora”

Program „Wspieraj Seniora” był odpowiedzią na potrzeby osób w wieku 70 lat i więcej, w zakresie ochrony przed zakażeniem Covid-19, w związku z utrzymującym się stanem epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Program miał na celu dofinansowanie gmin w zakresie realizacji usługi wsparcia na rzecz Seniorów, którzy w okresie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczaniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez Seniora zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środków higieny osobistej jak również dowóz ciepłych posiłków.

Program rozpoczął się **od 01 stycznia 2021 roku i realizowany był do 31 grudnia 2021r.** W ramach realizacji programu wsparciem objęto **49 osób**, z tej liczby **34 osobom** w tym czasie dowożono posiłki do miejsca zamieszkania, pozostałym realizowano zakupy żywności, leków i dostarczano do domów. Koszt realizacji programu to kwota **50 128,44 zł.**

5. System świadczeń społecznych

Obowiązujący system świadczeń rodzinnych został wprowadzony 1 maja 2004 r. Podstawę prawną systemu stanowi *ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych* (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.).

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka,
- 4) świadczenie rodzicielskie.

Od 2014 r. wypłacane jest świadczenie opiekuńcze, pod nazwą „zasiłek dla opiekuna”. W świetle ustawy, zasiłek dla opiekuna nie jest opiekuńczym świadczeniem rodzinnym, aczkolwiek jego cel jest tożsamy z celem świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego, i jest też wypłacany z dotacji celowej na świadczenia rodzinne.

5.1. Świadczenia rodzinne

Wydatki na świadczenia rodzinne i koszty obsługi.

Świadczenia rodzinne realizowane są przez gminę, ze środków budżetu państwa będących w dyspozycji wojewody. W 2021 r. otrzymana dotacja, w pełni zabezpieczyła środki na wypłatę świadczeń. Plan po dokonanych w ciągu roku zmianach, ostatecznie wynosił 8.090123,71 zł. Faktyczne wykonanie (wraz z kosztami obsługi i składkami na ubezpieczenia społeczne) wyniosło 7.990977,85 zł, co stanowi 98,77 % planu. Z tej kwoty, 674.729,74 zł to wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego, a 6.598021,51,- zł – wydatki na świadczenia rodzinne, i na zasiłki dla opiekunów. W roku 2020 plan wynosił 8.206000 zł, a wykonanie wyniosło 8.154536,74 zł, co stanowiło 99,37 % planu.

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych 3% kwoty zrealizowanej dotacji, jest przeznaczana na koszty obsługi zadania. W 2021 r. koszty związane z obsługą świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zasiłków dla opiekunów, wyniosły 226.747,40 zł. W 2020 r. koszty obsługi wyniosły 226.377,16 zł.

Korzystający ze świadczeń rodzinnych.

Jak wynika z danych zawartych w sprawozdawczości rzeczowo-finansowej na dzień 31-12-2021 r. ze świadczeń rodzinnych średnio na miesiąc korzystało 1.006 rodzin. W roku poprzednim, wg stanu na dzień 31-12-2020, było 1.025 rodzin.

Wartości dotyczące liczby osób pobierających świadczenia rodzinne są wartościami dynamicznymi, i co miesiąc się zmieniają w przedziale od kilku do kilkunastu osób (rodzin) ze względu na zmiany sytuacji dochodowej lub rodzinnej albo w związku z nowymi wnioskami.

W całym 2021 r. wypłacono 24.939 świadczeń rodzinnych na wartość 6.598021,51,- zł. W 2020 r. wypłacono 31.178 świadczeń rodzinnych w kwocie 6.794064,62- zł.

Z ogólnej liczby 24.939 wypłaconych świadczeń rodzinnych – 8.768 to wypłacone zasiłki rodzinne; średnio na miesiąc, jest to 730. Kwota wypłaconych zasiłków rodzinnych wyniosła – 986.096,87- zł.

Wydatki na świadczenia opiekuńcze (zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze) w 2021 r. wyniosły 4.472553 zł. W 2020 r. było to 4.004923 zł. Jest to wzrost o 10,46 %.

Nienależnie pobrane świadczenia rodzinne.

Nienależnie pobrane świadczenia rodzinne podlegają zwrotowi. W roku 2021 zwrócono (odzyskano) świadczenia nienależnie pobrane na kwotę 30.381,00 zł - dotyczy to świadczeń pobranych w latach ubiegłych i roku bieżącym /2021/. W 2020 r. była to kwota 45.757,39 zł. Kwoty dotyczące świadczeń pobranych w latach ubiegłych, są zwracane do budżetu państwa. Zwroty nienależnie pobranych świadczeń dotyczących roku bieżącego wpływają na pomniejszenie wydatków w danym roku.

Informacja na temat liczby rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w 2021 r. /narastająco/

Wyszczególnienie	2021 r.	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał	Dynamika	Dynamika	Dynamika
		2021 r.	2021 r.	2021 r.	2021 r.	II kw. / I kw.	III kw. / II kw.	IV kw. / III kw.
Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne /narastająco/	12.069	3.081	3.105	3.048	2.835	100,78%	98,16%	93,01%
Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinny /narastająco/	3.906	1.064	1.055	1.009	778	99,15%	95,64%	77,11%

Ilość i dynamika wypłaconych świadczeń w 2021 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Rok 2020	Rok 2021	Dynamika (2021/2020)
1.	Zasiłki rodzinne	11.518	8.768	76,12%
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego	6.142	5.050	82,22%
3.	Świadczenia opiekuńcze /bez zasiłków dla opiekunów/	10.386	10.355	99,84%
4.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	170	119	70%
5.	Składki na ubezpieczenia emerytalno- rentowe	827	924	111,73%
6.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	558	597	106,99%

Wydatki w rozdziale 85212 /świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny/ w 2021 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Rok 2020	Rok 2021	Dynamika (2021/2020)
1.	Zasiłki rodzinne	1.280.675,74	986.096,87	76,99%
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego	669.694,88	528.778,81	78,96%
3.	Świadczenia opiekuńcze	4.004.923	4.004.923	116,00%
4.	Zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	170.000	119.000	70%
5.	Składki na ubezpieczenia emerytalno- rentowe	398.289	493.214	123,83%
6.	Koszty obsługi - ŚR	203.971	204968,20	100,49%
7.	Fundusz alimentacyjny	692.162	674.729,74	97,48%
8.	Koszty obsługi FA	20.765	20.241,89	97,48%
9.	Zasiłek dla opiekuna	54.700	47.120	86,14%
11.	Koszty obsługi - zasiłek dla opiekuna	1.641	1.413,60	86,14%

5.1.1. Świadczenia rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego.

Świadczenie rodzicielskie wynosi 1.000 zł miesięcznie i nie jest uzależnione od kryterium dochodowego. Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez rok (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka, a w przypadku urodzenia wieloraczków ten okres może być wydłużony nawet do 71 tygodni.

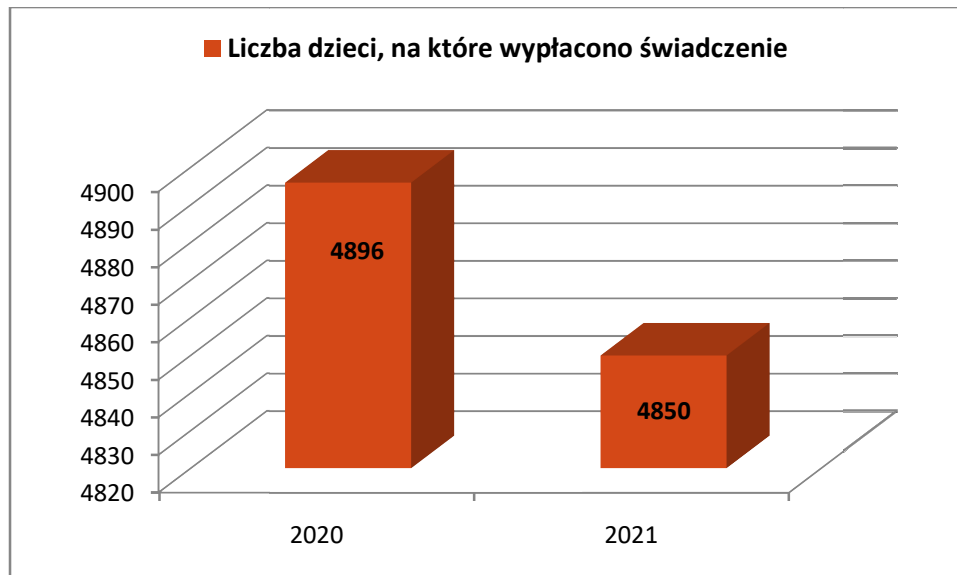
W roku 2021 r. zostało wydanych 36 decyzji przyznających świadczenie rodzicielskie. Wartość wypłaconych świadczeń, wyniosła 473.715,00 zł. W roku 2020, było to odpowiednio: 62 decyzje, wartość wypłaconych świadczeń – 668.771,00 zł.

5.2. Świadczenie wychowawcze

1 kwietnia 2016 r. wszedł w życie Program Rodzina 500 plus. Świadczenie wychowawcze mogą otrzymać rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni dziecka. Świadczenie wychowawcze przysługuje do ukończenia 18 roku życia dziecka. Od dnia 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje niezależnie od dochodu.

W roku 2021 (od stycznia do grudnia) zostało przyjętych 3.103 wnioski a w roku 2020 zostało przyjętych 432 wnioski. Różnica wynika z przesunięcia trwania okresu zasiłkowego.

Wydatki ogółem związane z realizacją programu, w 2021 r. wyniosły 27.900.394,99 zł. W roku 2020, była to kwota 27.911.670,10 zł. W tej kwocie, obok wypłaconych świadczeń mieszczą się koszty obsługi.

W roku 2021 zostało wydanych 3.061 decyzji/informacji w sprawie świadczenia, w roku 2020 było wydanych 527 decyzji/informacji. Ta różnica także wynika z przesunięcia okresu zasiłkowego.

Podsumowanie:

Realizacja Programu 500+, w okresie 2021/2022 przebiegała prawidłowo. Dzięki ogromnemu zaangażowaniu pracowników, przyjmowanie wniosków, przyznawanie świadczeń wychowawczych i ich

wypłata w gminie Strzelce Opolskie przebiegła bardzo płynnie, bez zakłóceń. Świadczenia były wypłacane na bieżąco. Terminowa wypłata obok niewątpliwej zasługi pracowników merytorycznych mogła się odbywać dzięki zabezpieczeniu środków finansowych. Transze środków z Urzędu Wojewódzkiego wpływały na bieżąco, zgodnie z harmonogramem.

5.3. Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są wypłacane na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r., poz. 877 ze zm.).

Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest dziecko, które ma zasądzone od rodzica alimenty, jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna.

Prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód netto na osobę w rodzinie w roku poprzedzającym okres świadczeniowy nie przekracza kwoty 900 zł, na osobę w rodzinie. Od 1 października 2020r. w przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę kryterium dochodowego, stosuje się mechanizm tak zwany "złotówka za złotówką". W myśl tej zasady, świadczenia z funduszu alimentacyjnego mogą być przyznane i wypłacone w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

Świadczenia są przyznawane na okres świadczeniowy, który oznacza okres od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego.

Korzystający ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Wypłacone świadczenia.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. ze świadczeń alimentacyjnych korzystały 83 rodziny, w roku 2020 – 92 rodziny. Uprawnionych do świadczeń było 126 osób, w roku 2020 – 136. W ciągu 2021 roku zostało wypłaconych 1.609 świadczeń na kwotę 674.729,74 zł. W 2020 r. było wypłaconych 1.670 świadczeń na kwotę 692.162,81 zł.

Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

	2020	2021
Liczba uprawnionych osób do świadczeń z funduszu alimentacyjnego	136	126
Liczba świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego	1.670	1.609
Kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	692.162,81	674.729,74

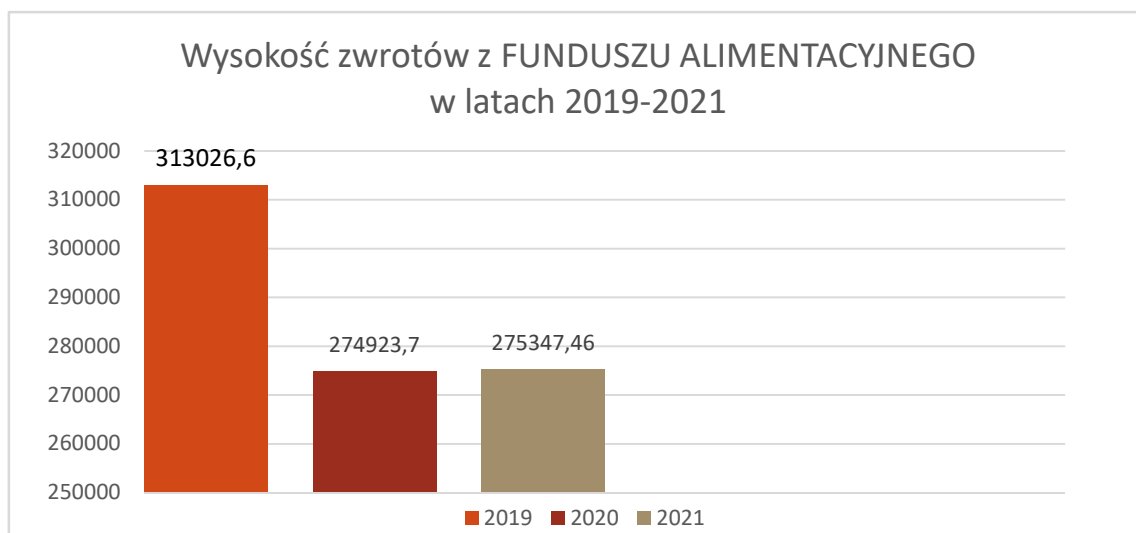
W roku 2021 r. zostało przyjętych 109 wniosków, w roku 2020 - 136 wniosków. Decyzji administracyjnych (łącznie z decyzjami zmieniającymi) wydano 139, w roku 2020 wydano 168 decyzji.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych.

Zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami.

W 2021 r. poprzez bezpośrednie wpłaty na konto OPS lub poprzez komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne, zwrócono kwotę 275.347,46 zł, co stanowi blisko 40,81 % kwoty wypłaconych świadczeń. W 2020 r. została zwrócona kwota w wysokości 274.923,71 zł, co stanowiło 39,72 % wypłaconych świadczeń.

Wykres przedstawiający wyegzekwowane wpłaty od dłużników alimentacyjnych w latach 2019 – 2021.

Wysokość zwrotu należności w stosunku do poprzedniego roku, kształtuje się na zbliżonym poziomie. Od miesiąca października 2017 r. Ośrodek Pomocy Społecznej zawiadamia prokuraturę na podstawie art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks postępowania karnego (Dz. U. 2021 poz. 534 ze zm.) o popełnieniu przestępstwa określonego w art. 209 § 1 i § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny (Dz. U. 2021 poz. 2345 z późn. zm.) tj. przestępstwa niealimentacji, już w chwili przyznania świadczeń rodzinnych albo świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osoby uprawnionej, czyli dziecka dłużnika alimentacyjnego. Procedura ta ma wpływ na większą skuteczność egzekucji. W 2021 r., wystosowano do Prokuratury 35 zawiadomień o podejrzeniu przestępstwa niealimentacji, w 2020 r. wystosowano 85 takich zawiadomień.

Dzięki zmianom przepisów, zostały zaostżone sankcje wobec dłużników alimentacyjnych skutkujące zwiększeniem liczby wyroków o pozbawieniu wolności lub ograniczenia wolności. To z kolei wpłynęło na większą efektywność egzekucji alimentów a także bieżące płacenie alimentów.

Gmina uzyskała w 2021 r. dochód z tytułu zwrotów należności od dłużników alimentacyjnych w wysokości 54.468,87 zł, w 2020 r. dochód ten wyniósł 56.656,93 zł. Zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów 40% należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy, a pozostałe 60 % tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

	2020	2021
Kwota wyegzekwowana od dłużników alimentacyjnych - ogółem	274.923,71	275.347,46
Kwota stanowiąca dochód budżetu państwa	218.266,78	220.878,59
Odsetki ustawowe za opóźnienie	133.281,35	139.175,14
Kwota stanowiąca dochód Gminy	56.656,93	54.468,87

5.3.1. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nakłada na organ właściwy dłużnika alimentacyjnego podejmowanie określonych działań wobec dłużnika. W celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, przeprowadza się wywiad alimentacyjny i odbiera od niego oświadczenie majątkowe. Jeżeli dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego, odmawia złożenia oświadczenia majątkowego, odmawia podjęcia jakiegokolwiek współpracy, wówczas organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy:

- składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy kodeks karny,
- kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego, jeżeli oczywiście dłużnik prawo jazdy posiada i nie zostało ono już wcześniej zatrzymane.

Na dzień 31.12.2021 w gminie było zarejestrowanych 160 dłużników alimentacyjnych. W roku 2021 wydano 7 decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W roku 2020 takich decyzji wydano 3. W roku 2021 skierowano do prokuratury 4 wnioski o ściganie dłużników w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa niealimentacji. W roku 2020 przygotowano 4 takie wnioski. Zgłoszenie do prokuratury podejrzenia przestępstwa niealimentacji, jest skutkiem odmowy jakiegokolwiek współpracy z organem właściwym dłużnika. Sankcją za brak współpracy jest również wniosek o zatrzymanie prawa jazdy. W 2021 r. skierowano 2 wnioski o zatrzymanie prawa jazdy, w roku 2020 – także dwa wnioski.

Informacje ogólne na temat korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2021 r.

Wyszczególnienie	2021	I kwartał 2021	II kwartał 2021	IIIkwartał 2021	IVkwartał 2021	Dynamika (II kw/I kw)	Dynamika (IIIkw/IIkw)	Dynamika (IVkw/IIIkw)
Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego	1.070 /narastająco/	280	279	276	235	99,64%	98,92%	85,14%
Liczba wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	1.609	415	410	415	369	98,79%	100%	88,92%
Wydatki na wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego	674.729,74	174.222,06	171.934,78	173.891,73	154.681,17	98,68%	101,13%	88,95%
Przeciętna wysokość wypłaconych świadczeń	419,35	419,81	419,35	419,02	419,19	99,89%	99,92%	100,04%
Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych	275.347,46	47.300,48	65.910,50	48.850,81	83.285,67	139,34%	119,63%	105,62%
Dochody własne z tytułu zwróconych należności przez dłużników alimentacyjnych	54.468,87	8.571,72	13.200,32	14.597,31	18.099,52	153,99%	110,58%	123,99%

Pozostałe informacje na temat podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Działanie	Liczba w 2020 r.	Liczba w 2021 r.
Liczba dłużników alimentacyjnych w gminie	156	160
Przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego i odbiór oświadczenia majątkowego	26	27
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na prowadzona egzekucję oraz informacje o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego	215	199
Wystąpienie do Komornika Sądowego u ustalenie adresu zamieszkiwania dłużnika	30	29
Przekazanie informacji dłużnikom alimentacyjnym o przyznanych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego	126	108

6. System dodatków mieszkaniowych i energetycznych

Zadanie własne gminy w zakresie przyznawania dodatków mieszkaniowych oraz zadanie zlecone w zakresie wypłaty dodatków energetycznych realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Zasady i tryb przyznawania dodatków mieszkaniowych i energetycznych reguluje odpowiednio Ustawa z dnia 21.06.2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2021), Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 716 ze zm.) oraz akty wykonawcze.

6.1. Przyznawanie dodatków mieszkaniowych

W 2021 r. z dodatku mieszkaniowego skorzystało 267 gospodarstw domowych, w skład których wchodziły 1573 osoby. Możliwość przyznania dodatku mieszkaniowego, a także jego wysokość, uzależnione są od ustawowych przesłanek. Żeby dostać dodatek mieszkaniowy, trzeba spełniać łącznie trzy warunki:

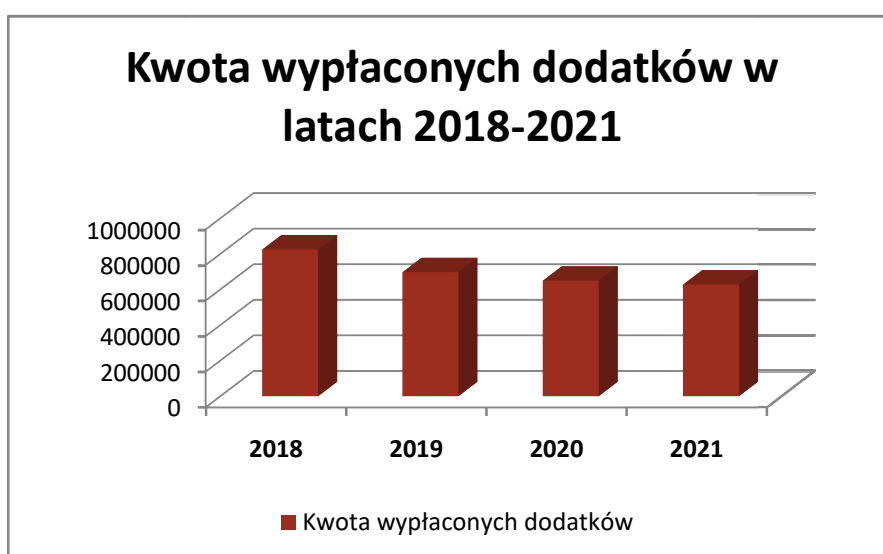
- posiadać tytuł prawny do lokalu,
- dochód na członka gospodarstwa domowego nie przekracza pułapu określonego w ustawie,
- powierzchnia lokalu nie jest większa niż określona w ustawie.

Tabela: Wypłata dodatków mieszkaniowych według zarządców.

RODZAJ	LICZBA D_M	KWOTA RYCZ.	KWOTA D_M	RAZEM	%	ŚREDNI D - M
Spółdzielnia mieszkaniowa	605	14 875,36	97 060,96	111 936,32	17,79	185,02
GZMK	1249	94 392,49	299 161,08	393 553,57	62,53	315,09
Inne	564	16 153,09	107 703,93	123 857,02	19,68	219,60
RAZEM	2418	125 420,94	503 925,97	629 346,91	100,00	260,28

Tabela: Przeciętna wysokość dodatku mieszkaniowego w latach 2018-2021.

Lata	Kwota wypłaconych dodatków	Liczba wypłaconych dodatków	Przeciętna wysokość dodatku
1	2	3	4
2018 r.	826 501,83	3 334	247,90
2019 r.	698 845,84	3 040	229,88
2020r.	651 210,49	2725	238,98
2021r.	629 346,91	2418	260,28

6.2. Przyznawanie dodatków energetycznych

O dodatek energetyczny może ubiegać się osoba, która spełnia jednocześnie trzy warunki:

- korzysta z dodatku mieszkaniowego w rozumieniu ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym,
- zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Tabela: Liczba gospodarstw domowych oraz kwota świadczeń w 2021r.

Ilość osób w gospodarstwach domowych	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Wysokość świadczenia
Gospodarstwo 1 osobowe	427	4995,68	do 30.04 – 10,94 od 01.05 – 12,09
Gospodarstwo 2-4 osobowe	252	4077,48	do 30.04 - 15,19 od 01.05 – 16,79
Gospodarstwo 5 i więcej osobowe	99	1921,89	do 30.04 – 18,23 od 01.05 – 20,15
Razem	778	10 995,05	

Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne do wydatków na wypłatę świadczeń dolicza się 2% kosztów obsługi. W 2021 r. koszty obsługi wyniosły 219,90 zł.

Całkowita kwota wypłaconych w 2021 r. dodatków energetycznych wraz z kosztami obsługi wyniosła 11 214,95 zł. W roku 2020 wypłacono dodatki energetyczne wraz z kosztami obsługi w kwocie 12 809,07. Nastąpił więc spadek wypłaconych dodatków energetycznych; jednym z powodów jest mniejsza liczba złożonych wniosków.

Dodatek energetyczny przyznaje się w formie ryczałtu. Wysokość dodatku energetycznego jest ustalana i ogłaszana corocznie w Obwieszczeniu Ministra ds. Energii, na okres od 1 maja do 30 kwietnia roku następnego. Aktualne wysokości dodatku obowiązują od dnia 1 maja 2021 r. do dnia 30 kwietnia 2022 r.

7. Pozostała działalność.

7.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

W budynku Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich na podstawie umów użyczenia, swoje siedziby mają następujące organizacje pozarządowe:

- Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy;
- Polski Związek Głuchych Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Nieślyszących;
- Strzelecki Klub Honorowych Dawców Krwi „Salus” PCK;
- Związek Nauczycielstwa Polskiego;
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków;
- Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „BARKA”;
- Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Koło „Miasto”;
- Związek Kombatantów RP i Byłych więźniów Politycznych;
- Stowarzyszenie Uniwersytet III Wieku;
- Związek Inwalidów Wojennych RP;
- Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „OGNIK”;
- Polski Związek Niewidomych;
- Strzeleckie Stowarzyszenie Seniorów.

Pomieszczenia są udostępniane nieodpłatnie. Ośrodek współpracuje z organizacjami m.in. poprzez udział w spotkaniach organizacji, udzielanie pomocy w realizacji zadań statutowych.

7.2. Inna działalność.

7.2.1 Realizacja zadań wynikających z Programu Rozwiązywania Problemów Bezdomności w Gminie Strzelce Opolskie

„Program rozwiązywania problemów bezdomności w Gminie Strzelce Opolskie na lata 2021-2025” jest dokumentem wyznaczającym główne kierunki działań, których celem jest: Zapobieganie zjawisku bezdomności i zagrożeniu bezdomnością na terenie Gminy Strzelce Opolskie oraz łagodzenie ich skutków poprzez udzielanie pomocy i wsparcia. W tym w szczególności:

1. Zapobieganie wzrostowi liczby osób bezdomnych i stworzenie skutecznego systemu działań zapobiegających bezdomności.
  2. Zapewnienie osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością bezpieczeństwa socjalnego.
  3. Zwiększenie motywacji do zmiany swojego statusu przez osoby bezdomne i zagrożone bezdomnością.
- Wspieranie procesu usamodzielniania osób bezdomnych.

Działania zaplanowane do realizacji w ramach Programu uwzględniają sytuację demograficzną, społeczną, gospodarczą, mieszkaniową, materialną i zdrowotną mieszkańców Strzelce Opolskich. Nadrzędnym celem podejmowanych działań w ramach Programu jest przezwyciężenie zjawiska wykluczenia społecznego osób bezdomnych, wspieranie inicjatyw na ich rzecz oraz organizowanie kompleksowej pomocy.

Partnerzy lokalni (instytucje) biorący udział w realizacji Programu Rozwiązywania Problemów Bezdomności w Gminie Strzelce Opolskie:

- Dom Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich
- Gminny Zarząd Mienia Komunalnego w Strzelcach Opolskich
- Komenda Powiatowa Policji w Strzelcach Opolskich
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Strzelcach Opolskich
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich
- Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Opolskich
- Spółdzielnia Mieszkaniowa w Strzelcach Opolskich
- Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „BARKA” w Strzelcach Opolskich

Ze względu na ograniczenia wynikające z pandemii Partnerstwo Lokalne w 2021 r. spotkało się jedynie dwa razy w sierpniu i październiku. Omówiono bieżące sprawy oraz przygotowania do akcji zima 2021/2022.

W realizację „Programu Rozwiązywania Problemów Bezdomności ” wpisała się uroczystość obchodów Światowego Dnia Ubogich. 14 listopada 2021 roku odbyła się uroczysta msza święta, kwesta na "Przytulisko" przy ul. M. Prawego.

7.2.2. Pomoc świąteczna.

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2021 roku z powodu panującego stanu epidemii nie zorganizował Śniadań Wielkanocnych i Wigilijnych Spotkań Opłatkowych, ale nie zapomniał o osobach samotnych i przygotował we współpracy ze Strzelecką Spółdzielnią Socjalną w Strzelcach Opolskich paczki świąteczne dla osób samotnych i starszych z terenu gminy Strzelce Opolskie.

Paczki trafiły bezpośrednio do domów ok. 350 osób. Paczki świąteczne otrzymały również osoby korzystające z usług opiekuńczych. Paczki były przygotowane także z okazji świąt wielkanocnych. Paczki z wielkanocnymi produktami trafiły do ponad 300 rodzin. Ponadto przygotowano śniadanie wielkanocne dla mieszkańców mieszkań chronionych i mieszkań „za życiem”.

Za otrzymane paczki mieszkańcy byli bardzo wdzięczni, co wyrażali zarówno przy spotkaniach z pracownikami OPS, jak i telefonicznie. Niewątpliwie te gesty wsparcia ze strony Gminy stanowią o zrozumieniu problemów osób samotnych i chorych, są wyrazem troski o ich los.

---

8. Bilans potrzeb, kierunki działań na 2022 rok

8.1. Analiza, działania, oczekiwania

Ośrodek Pomocy Społecznej na rzecz mieszkańców gminy Strzelce Opolskie wykonywał zadania, których celem były przede wszystkim:

- 1) dzieci i młodzież szkolna, która wymaga pomocy w formie gorącego posiłku taką pomoc otrzymała,
- 2) seniorzy mieli godną, radosną i aktywną starość,
- 3) osoby niepełnosprawne i osoby chore psychicznie nie były marginalizowane przez społeczeństwo ale aktywnie uczestniczyły w życiu, poprzez uczestnictwo w zajęciach organizowanych przez Środowiskowy Dom Samopomocy,
- 4) zapobiegać bezdomności poprzez szybkie reagowanie (kierowanie do Domów Pomocy Wzajemnej „BARKA”),
- 5) usługi opiekuńcze realizowane dla mieszkańców przedłużyły im możliwość funkcjonowania w środowisku lokalnym,
- 6) osoby ubogie i nieubezpieczone miały dostęp do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia,
- 7) osoby potrzebujące miały zapewniony posiłek oraz niezbędne ubranie.

Z oceny działalności OPS wynika, że wypracowane na przestrzeni ostatnich lat formy pomocy jak i współpracy z organizacjami pozarządowymi pozwoliły na zminimalizowanie negatywnych skutków trudności roku 2021, a także na realizację zadań postawionych przed pomocą społeczną, zarówno na poziomie lokalnym, jak również i na poziomie rodziny. Przyjęte rozwiązania pozwoliły na pomoc osobom w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej i doprowadzenie ich w miarę możliwości do usamodzielnienia. Udaje się to, dzięki olbrzymiemu zaangażowaniu pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej.

Korzystanie z pomocy materialnej sprzyja w wielu przypadkach tworzeniu postaw roszczeniowych klientów i zjawisku uzależnienia od instytucji pomocowej. Pracownicy w miarę swoich możliwości starają się jednak przeciwdziałać takim sytuacjom.

Praca na rzecz osób potrzebujących to nie tylko liczby przyznanych i wypłaconych świadczeń. To pomoc w rozwiązywaniu wielu skomplikowanych spraw życiowych. Praca w ośrodku nie jest więc typową pracą biurową, lecz pracą skoncentrowaną głównie na ludzi i ich problemy.

Ważną rolę w niesieniu pomocy odgrywają osoby nie związane zawodowo z pomocą społeczną. Są to między innymi sąsiedzi, sołtysi, radni i wielu innych ludzi, którzy potrafią dostrzec różnego rodzaju zagrożenia – ważne jest aby informować o tym Ośrodek Pomocy Społecznej.

8.2. Kierunki działań

Biorąc pod uwagę potrzeby mieszkańców gminy Strzelce Opolskie w zakresie pomocy społecznej, będą kontynuowane dotychczas realizowane działania, programy, strategie i projekty, takie między innymi jak Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Strzelce Opolskie, Program Rozwiązywania Problemów Bezdomności w Gminie Strzelce Opolskie, Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym realizowanego w Podprogramie 2020, Program Wieloletni „Posiłek szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz inne programy rządowe i lokalne.